

● PROGRAMSKO—VOLILNA KONFERENCA LITIJSKIH KOMUNISTOV

PREGLED PRETEKLEGA DELA IN DOGOVORI ZA NAPREJ

Na dobro pripravljeno programsko—volilno konferenci so litijski komunisti ugotovili, da so v preteklem mandatnem obdobju posvetili največ pozornosti dohodkovnem povezovanju, prizadevanju za stabilnejše gospodarjenje, smotrnejšemu planiranju, poglobljanju delegatskega sistema ter idejni in akcijski krepitvi ZK.

Konferenci, ki se je udeležila velika večina delegatov, so prisostvovali: domačin Ivan Godec, sekretar ZSS ter član CK ZKS; Ludvik Zajc—medobčinski sekretar ZK za

to področje ter predstavnik CK Janez Krnc in Bogdana Herman. Razprava je bila tvorna, izčrpna, predvsem pa samokritična.

Čeprav bi se dalo še dosti napraviti na raznih področjih, saj delo ni nikoli tako dobro opravljeno, da bi ne moglo biti še boljše, se iz skrbno sestavljenega poročila in bogate razprave da sklepati, da je bilo delo komunistov v preteklem mandatnem obdobju uspešno. Prav zaradi tega je odgovornost, ki jo pričakujejo od novih članov OK, toliko večja.

Po sprejetem programu za naslednje obdobje so komunisti razrešili dotedanje občinsko vodstvo komunistov in izvolili novega. Za predsednika OK je bil ponovno izvoljen Jože Grošelj, delo sekretarja pa bo opravljal namesto Branka Pintarja nasledaj Stane Hrovat. Izvoljeni so bili tudi štirje delegati, ki nas bodo zastopali na bližnjem 9. kongresu ZKS. To so: Željko Šogorič, Vid Praunseis, Janez Železnik in Andrej Kralj, za 12. kongres ZKJ pa so potrdili delegatko Marico Jerman.

VINKO HAFNER V LITJI

24. februarja je prišel na delovni obisk v našo občino predsednik slovenskih sindikatov, tov. Vinko Hafner, s svojimi sodelavci. Pogovarjal se je s predstavniki kolektiva litijske Predilnice in TOZD Usnjarna Šmartno, ki deluje v sestavi delovne organizacije Industrija usnja Vrhnika. Delovni obisk je bil sklenjen z razširjeno sejo predsedstva občinskega sveta ZS Litijskega sveta.

V pogovoru z delavci se je Vinko Hafner zanimal predvsem za ekonomski položaj delavcev v obeh delovnih kolektivih, za rezultate gospodarjenja, za delitev dohodka in za nagrajevanje proizvodnega dela, za

resnični delež delavcev in za njihov vpliv pri gospodarjenju v delovnih organizacijah, posebno pa so ga zanimali litijske izkušnje oz. mnenja delavcev in članov predsedstva občinskega sveta ZS Litijskega sveta v zvezi s so-

cialno politiko in socialno varnostjo delavcev.

Predstavniki delavcev v Predilnici Litijskega sveta so po ogledu proizvodnih prostorov, seznanili Vinka Hafnerja z uspehi kolektiva v minulem obdobju.

Sam je v razgovoru poudaril, da je dosežen višji dohodek za 60% v odnosu na leto 1980, odraz trdih pogojev dela, premišljenega vlaganja v modernizacijo proizvodnje v minulem srednjeročnem obdobju, kar vse je omogočilo, da so lani litijske predice povečale produktivnost za 12%.

Tov. Vinko Hafner je dosežene rezultate tako na področju gospodarjenja kot tudi uveljavljanja vloge neposrednega delavca pri samoupravnem odločanju ocenil kot dober primer, kako je potrebno motivirati delavce, jih sprotno in celovito informirati, da se tudi v težjih pogojih in situacijah zavestno odločajo za modernizacijo proizvodnje, kar ustvarja pogoje za hitrejšo rast produktivnosti in večji dohodek. Tako so ravnali delavci v Predilnici, kjer še vedno približno 65% zaposlenih (od nekaj nad 1000 delavcev), dela v treh izmenah (tudi ponoči). Ob tem je poudaril, da si morajo delavci v Predilnici prizadevati, da bi nočno

izmeno in število potrebnih delavcev v njej kar najbolj zmanjšali, res pa je, da to ni le problem tega kolektiva, temveč je tako tudi v nekaterih drugih kolektivih, kar pa ni mogoče razrešiti brez pomoči širše družbenopolitične skupnosti.

Po ogledu proizvodnega procesa in pogojev dela v TOZD Usnjarna Šmartno je bil tov. Vinko Hafner presenečen in zaskrbljen nad izredno slabimi (nemogočimi) delovnimi pogoji, še prav posebno v mokrem oddelku krznarne. V razgovoru z delavci tega kolektiva pa je celo poudaril, da ni dopustno, da delavci delajo v tako slabih delovnih pogojih, ki so za zdravje delavca škodljivi in nevarni. Bil je mnenja, da je potrebno v sodelovanju z delovno organizacijo kljub zaostrenim pogojem za investicijska vlaganja poiskati ustrezne rešitve, ki bi v čim krajšem času omogočile odpravo najtežjih delovnih pogojev v tej TOZD, saj zaradi tehnološkega postopka ni mogoče »ukiniti« mokrega oddelka krznarne. Delavci so ga seznanili s prizadevanji na področju reševanja socialnih vprašanj zaposlenih delavcev in upokoencev (stanovanja, prehrana, oddih, preventivni zdravniški pregledi, socialne — denarne pomoči ipd).

Tov. Vinko Hafner je ugodno ocenil prizadevanja delavcev v TOZD Usnjarna Šmartno, dosežene rezultate na področju gospodarjenja, in v razpravi poudaril, da je nujno z medsebojnim sodelovanjem v okviru delovne organizacije vzpostaviti takšne razmere, ki bodo zagotavljale skladen razvoj in ekonomičnost poslovanja temeljne organizacije.

Člani predsedstva občinskega sveta ZS Litijskega sveta so na popoldanski

Socialna varnost ljudi počiva na dobrem delu — je ena od ugotovitev konference sindikatov o socialni politiki, o kateri smo pisali že v prejšnji številki našega glasila.

Ani Povše, naša delegatka na 3. konferenci ZSS

Udeležila se je tudi delegatka iz naše občine, Ani Povše. Že šestnajst let uspešno dela v litijski predilnici, kjer velja za dobro delavko in sposobno organizatorko. Na konferenci je sodelovala v komisiji za oblikovanje stališč in usmeritev. Eno najvažnejših je vsekakor, da je treba obdržati okvire socialne in materialne varnosti delavcev, oziroma jih tudi širiti, vendar le na podlagi boljših rezultatov dela. Vsa sprejeta stališča pa naj v prihodnje usmerjajo sindikalno delo na tem področju.

razširjeni seji predsedstva, navzoči so bili tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine, izvršnega sveta, nekaterih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti, seznanili tov. Vinka Hafnerja z vlogo in aktivnostjo sindikatov v občini. V razpravi je bilo poudarjeno, da je sindikat dosti bolj prisoten v posamezni sredini združenega dela kot tudi zunaj njega, kot pa je bil pred leti. Aktivno se vključuje v vsa dogajanja v organizacijah združenega dela in družbenopolitični skupnosti, zavzema ustrezna stališča, daje pobude in predloge za razreševanje tekočih vprašanj.

Pomemben premik, je bilo poudarjeno na seji, je dosežen na področju družbenopolitičnega usposabljanja sindikalnih aktivistov in članov delavskih svetov ter raznih drugih samoupravnih organov. Vendar, so v razpravi poudarili sindikalni aktivisti, je še vrsta vprašanj in nalog, ki jim morajo sindikati v občini nameniti še večjo pozornost, n.p.: doslednejše nagrajevanje po delu, neposredna skrb za delo in aktivnost delegatov v zboru združenega dela občinske skupščine, in podobno.

Tov. Vinko Hafner je ob zaključku obiska v Litiji poudaril, da je dobil bežen pregled (bilo je premalo časa za še bolj poglobljene razprave) o vlogi in aktivnosti sindikatov v občini. Kljub temu pa je moč ugotoviti vse večjo aktivnost delavcev, organiziranih v zvezo sindikatov, da si le z boljšim delom ter smotrno izrabo delovnega časa ustvarjajo pogoje za nagrajevanje po delu in za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb.

K.L.

UREDNIKOV STOLPEC

Skrb za slovenski jezik

Zadnja leta je v Sloveniji prisotna močna družbenopolitična aktivnost v zvezi z rabo slovenskega jezika v javnosti. V naši občini doslej prevelike organizirane družbene aktivnosti na tem področju ni bilo. Lani je propadla celo posebna problemska konferenca o kulturi, na kateri bi prav gotovo spregovorili tudi o slovenščini v javni rabi.

Čisto brez aktivnosti pa v občini tudi nismo, saj ne moremo mimo ogromne vloge in dela osnovnih šol, kjer učitelji vlagajo vsakodnevne napore v čistost in pravilno rabo slovenskega jezika. To poslanstvo so na osnovi zakona o osnovni šoli učitelji tudi dolžni opravljati in brez dvoma nosijo sole največji delež in breme pri čuvanju, ohranjanju, razvijanju in pravilni rabi slovenskega jezika. Poleg vloge pa ne gre prezreti tudi šole vrtcev, knjižnic in drugih — predvsem kulturnih — dejavnikov, ki skrbijo za lep slovenski jezik.

In vendar je bilo treba v Sloveniji sprožiti široko družbeno akcijo za pravilno rabo slovenskega jezika. Očitno je vsa aktivnost šol, vrtcev, kulturnih in drugih organizacij še premalo, da pri rabi materinskega jezika ne bi bili zaskrbljeni. Zlasti v javni rabi, v pisnih gradivih, (raz)govorih na sestankih itd. lahko vidimo in slišimo tudi takšno slovenščino, da bi se človek zgrozil. Zato je družbena akcija gotovo potrebna, da ohranimo (in razvijamo) svoj lastni jezik.

Vse premalo se namreč zavedamo pomembnosti materinega jezika za narod, katerega del smo tudi prebivalci naše občine! Jezik je za obstoj naroda nujen pogoj; ni naroda brez svojega lastnega jezika. Ogrožen jezik, zmajčen, nečist, negovan pa pomeni tudi ogrožen narod. Jezik daje narodu osnovno značilnost, daje mu status, veljavo, obstoj in življenje. Oh temeljitem razmišljanju o našem slovenskem jeziku, o njegovi (in naši!) usodi, če ga ne bi negovali, bi se moral tudi vsak občan zavedati, da je za obstoj in razvoj slovenskega jezika pravzaprav soodgovoren.

Dolžnost slehernega prebivalca, ki živi v naši občini in celem slovenskem prostoru, je, da skrbi za lep in pravilen slovenski jezik, ki ne bo izmajčen, pomotan s tujkami in izrazi iz drugih jezikov, le tako bomo lahko ohranjali tudi vse druge nacionalne in kulturne vrednote slovenskega naroda, ki so za naš obstoj brezpogojno nujne.

V naši občini smo se splošni družbeni akciji v Sloveniji priključili tudi tako, da smo pred kratkim pri socialistični zvezi ustanovili jezikovno razsodišče, tako kot je to urejeno pri republikanski konferenci SZDL. Vprašanja, ki jih bo obravnavalo to razsodišče, bodo objavljali tudi v Glasilu občanov. Namen jezikovnega razsodišča pa ni zgolj v iskanju »cvetk« v raznih tekstih, in se potem javno posmehovati avtorjem takšnih cvetk (tako kot je bilo pred kratkim na račun ene izmed naših občinskih SIS v Teleksu), ampak predvsem v spremljanju te problematike, opozarjanju, razlagi in usmerjanju k pravilni rabi slovenskega jezika.

Pričujoči uvodnik pa naj bo tudi klic vsem občanom, da dvakrat (ali trikrat) premislijo, kako bodo svoje misli izgovorili ali napisali na papir.

PRED KONGRESOM

Tudi v naši občini tečejo zadnje priprave na 9. kongres ZKS. Vse od osnovnih organizacij pa do občinskega vodstva je potrebno dobro proučiti gradivo, da ne bodo komunisti le opazovalci dogajanj, ampak bodo znali kongresne zaključke prenesti tudi v svoje okolje in na svoje lastne razmere. Javna razprava bo potekala do začetka kongresa, mora pa biti čim bolj stvarna in ne le ponavljanje že večkrat izrečenih misli. Le s pošteno izmenjavo mnenj in zaostrenim odnosom do premalo delavnih komunistov bo mogoče uresničiti zastavljene naloge tudi na področjih, ki terjajo še veliko dela. To velja zlasti za uresničevanje stabilizacijskih prizadevanj, svobodno menjavo dela, pravičnejše nagrajevanje po delu, smotrnejšo kmetijsko politiko, še zlasti pa za večjo posamično in skupno odgovornost komunistov.

VSI NAŠI KONGRESI

1. Čebine,	16. aprila 1937
2. Ljubljana,	10.—15. nov. 1948
3. Ljubljana,	18.—20. maj 1954
4. Ljubljana,	23.—25. jan. 1959
5. Ljubljana,	17.—20. marec 1965
6. Ljubljana,	9.—11. dec. 1968
7. Ljubljana,	3.—5. april 1974
8. Ljubljana,	3.—5. april 1978
9. Ljubljana,	14.—16. april 1982

Predsednik Republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je na obisku v Litiji obiskal tudi Predilnico. (Foto: Zofka)

IZ ŽIVLJENJA IN DELA NAŠIH OZD

Osnovna šola Dušan Kveder — Tomaž

Začetki litijskega osnovnega šolstva segajo več kot sto let nazaj. Tedanja dvorazrednica je prerasla v štirirazrednico, največji razcvet pa je šolstvo doseglo z uvedbo železniške proge in razvijane industrije po 1. svet. vojni. Danes, več kot sto let zatem, ima Litija moderno organizirano 8-letno osnovno šolo. Obiskuje jo kar 1267 učencev (skupaj s podružnicami Vače, Hotič, Jevnica, Kresnice, Sava, Polšnik), pristani pa je treba še 46 učencev Enot s prilagojenim programom, ki se je pred nekaj leti priključila tej šoli. Pouk je organiziran v eni izmeni in pol. Od vseh šol v občini imajo (glede na število oddelkov) daleč najmanj zaposlenih. Da se šola stabilizacijsko obnaša, je torej na dlani. To pa na noben način ne kaže na slabše delo šole, saj je strokovna zasedenost predmetov zavidljivo visoka. Samo trem učiteljem manjka zaključni izpit, kar je v zasavskem (pa tudi širšem) mešču velik dosežek.

Število zaposlenih s podružnicami vred — 104, od tega je:

74 učiteljev

3 svetov. delavci

5 administr. delavcev

8 kvalif. ali polkval. delavcev (kuharice, pomočnice kuharic, kurjač)

15 snažilci

Malo je kolektivov v naši občini, ki bi imeli tako ugodno izobrazbeno strukturo: saj ima kar 58,15 % ped. delavcev višjo ali visoko izobrazbo.

Izobrazbena struktura ped. delavcev

srednja izobrazba	31—41,85 %
višja izobrazba	34—45,90 %
visoka izobrazba	9—12,25 %

Boli jih, da nekatere sredine še vedno nočejo razumeti, da morajo prosvetni delavci, tako kot drugi delavci, opraviti letno 2184 ur, kar zagotavlja 42-urni delavnik. Počitnice, vzeto realno, ni torej prav nič več kot v drugih dejavnostih, zakaj torej namigovanja o ugodnem delovnem času prosvetnih delavcev?

Storilnost dela je na zelo visoki stopnji, sestanki (strokovni ali samoupravni) so le po pouku. Delavci te šole torej z vsjo upravičenostjo zagotavljajo, da bi bilo verjetno več narejenega, če bi tudi druge družbene dejavnosti tako natančno planirale svoje delo.

Velik korak k boljšemu pedagoškemu delu je napravljen z razvejanim in poglobljenim vzgojnim načrtom, ki je logično nadaljevanje že dolgo znanih učnih načrtov. Da je načrtno vzgojno delo nujno potrebno, kaže tudi to, da je precejšnja večina predvsem bližnjih učencev, ki imajo zaposlena oba starša, zelo potrebnih vzgoje, ne le izobraževanja. Na vzgojnem področju je šola s svojimi bogatimi izvenšolskimi dejavnostmi že mnogo napravila, kljub temu pa ugotavljajo, da bi bilo treba še bolj načrtno izkoristiti prosti čas učencev.

Nagrajevanje po delu

In kako je z nagrajevanjem po delu? Prosvetni delavci nikoli, pa tudi sedaj ne, niso bili dobro nagrajeni. Zaradi denarja, kot pravijo, se nihče ni stopil v ta poklic. Potrebna je ljubezen do dela z otroki, potrpežljivost in nenehno izpopolnjevanje, saj bi učitelji z znanjem, ki so si ga pridobili recimo pred 20 leti, danes težko, če že ne nemogoče izhajali.

Tudi v tem delovnem kolektivu je bilo v začetku veliko težav z nagrajevanjem po delu. Novije dopolnitve pravilnika, pa tudi sedanji novi pravilnik, pa so to odgovorno nalogo uspešno rešile, saj boljše nagrajujejo izključno boljše delo, višja izobrazba pa je v večini primerov, kot smatrajo, tudi pogoj za boljše delo. Veliko si obetajo od večjega upoštevanja minulega dela, pa tudi stalnosti, saj je enkrat ena, da bo le dobro nagrajen prosvetni delavec dlje vzdržal v tako zahtevnem poklicu. Tudi pravilnik o nazivih in napredovanju pedagoških delavcev (učitelj — pripravnik, učitelj — začetnik, učitelj — mentor, zaslužni učitelj), bi lahko vplival na večjo privlačnost tega poklica in pomenil moralno ter materialno stimulacijo.

KOMISIJA ZA SPREJEM OTROK V VZGOJNOVARSTVENI ORGANIZACIJI LITIJ

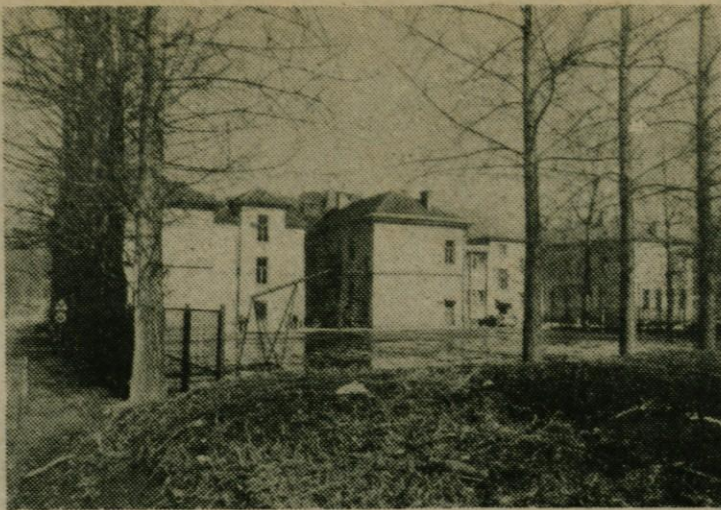
objavlja

VPIS

— dojenčkov (starost od 8 mesecev od 2 let)
— predšolskih otrok (starost od 2 do 7 let) za vstop v VVO Litija v šolskem letu 1982/83 v sledeče enote:

„Medvedek“, Litija, Bevkova 1
„Najdihojca“, Litija, Komandanta Staneta 8
„Ciciban“, Šmartno pri Litiji, Ustje 123
„Kresnička“, Kresnice 23 b
„Sava“ Sava pri Litiji n.h.

Vpis bo v mesecu aprilu 1982 v upravi VVO Litija, Bevkova ul. 1, vsak dan, razen sobote od 7. do 14. ure. Ob ponedeljkih pa od 7. do 16. ure.

Kdaj enaki delovni pogoji v obeh šolah?

Samouprava na šoli je zgledno organizirana. Vsaka, tudi najmanjša odločitev je stvar večjega kroga delavcev, odločanje torej v nobenem primeru ne more sloneti le na ozkem krogu vodilnih delavcev. Tudi večina zunanjih članov sveta šole svojo delovno dolžnost vestno opravlja.

Šola je dejavnost posebnega družbenega pomena in tudi veliko stane.

Ni šole brez učencev

Poleg rednega in kvalitetnega izobraževanja so učenci vključeni v številne izvenšolske dejavnosti, kjer lahko vsak najde tisto, ki ga najbolj zanima. Imajo dva pevka zbora, dobro organizirano kulturno in športno dejavnost ter bogato opremljeno knjižnico.

Vozačev imajo sorazmerno malo za tako veliko šolo. Z vlakom se jih vozi 69, na avtobus pa je vezanih 116 učencev. Tudi zanje je dobro preskrbljeno. Vsako sredo šola organizira krožke, dopolnilni in dodatni pouk po rednem pouku, kar pomeni nekakšno (enodnevno) predhodnico celodnevne osnovne šole. Tu so zaposleni predvsem vozači, tako da niso prikrajšani za možnost vključevanja v interesne dejavnosti.

O solidni izobrazbi, ki jo prinesejo učenci na srednje šole, pričajo lepi uspehi naših srednješolcev in številni visokošolci, ki so izšli iz te šole.

Kdaj enaki pogoji v obeh šolah?

Skoraj polovica učencev litijske šole obiskuje staro šolo na Rozmanovem trgu. Delovni pogoji pa se v njej močno razlikujejo od tistih na Graški Dobravi. Častitljivo staro poslopje (razen 4 razredov), ni bilo grajeno za potrebe šole, starejši bralci se bodo še spominjali, da je bila tam stara sodnija. Vlažno poslopje, premajhne in mrzle učilnice (to zimo menda še niso namerili kljub kurjenju več kot 15 stopinj), nepravilna osvetlitev, predvsem pa hudo neustrezni sanitarni pogoji, narekujejo čimprejšnjo ureditev tega perečega problema.

V samoprispevku načrtovana šola na Ježi bi bila nujno potrebna tudi iz podatkov, da načrtujejo tam čez 5 let kar 6 oddelkov oziroma čez 100 učencev več. (Obenem z osnovno šolo bi se selila tudi Enota s prilagojenim programom). Ne pozabimo namreč, da je stanovanjska gradnja skoncentrirana na Rozmanovem trgu, tam pa je tudi veliko mladih družin. Vemo, da sedanji gospodarski položaj ni rožnat, zato bi bila tudi izgradnja šole na Ježi postopna. Obe šoli, na levem in na desnem bregu, bi bili med seboj kadrovske in organizacijske kar najsmotnejše povezani. Kaj pa, če bomo zaradi pomanjkanja sredstev prisiljeni adaptirati staro šolo?

Če bi jo hoteli vsaj delno prilagoditi higienskim in vzgojnim načelom, bi to v bistvu ne bilo ceneje, kot izgraditi novo šolo. Kakorkoli že, dolžni smo (čimbolj smotno) zagotoviti vsaj približno enake pogoje učencem in delavcem obeh šol.

Uspešno vodenje šole

S šolstvom v naši občini je neločljivo povezan vodja litijske šole, tov. Jože Grošelj. Za njega pravijo (ne brez razloga), da je uredil vse tri šole v naši občini: najprej gabrovsko, nato šmarsko in končno še litijsko. Kot dober gospodar je sodeloval tudi pri gradnji vseh treh šol.

V času njegovega ravnateljstva so zgradili v Gabrovki prvi učiteljski stanovanjski blok v naši občini, šolo v Šmartnem, pred kratkim pa še šolo na Graški Dobravi. Razvoju šolstva posveča vse svoje znanje, energijo, pa tudi prosti čas. Na naključje, da je prejel letos najvišje občinsko priznanje s področja družbenih dejavnosti za vzgojno—izobraževalno delo —Valvasorjevo plaketo.

Kot o vsaki del. organizaciji, bi lahko tudi o litijski OŠ še marsikaj povedali. Tokrat razumljivo nismo govorili o izvozu, ne o dohodkovnem povezovanju, kot navadno v tej rubriki. Nihče pa ne more zanikati, da se litijski šolniki ukvarjajo s prav tako pomembnimi stvarmi. Njihovi del. rezultati so trajni, čeprav so vidni največkrat šele čez nekaj let.

Vsak zase in vsi skupaj se po svojih najboljših močeh trudijo, uspešno opravljati to odgovorno delo. V tem prizadevanju so popolnoma uspehi.

Višje denarne pomoči

Skupščina skupnosti otroškega varstva Litija je dne 3. 3. 1982 sprejela sklep o višini minimalne denarne pomoči otrokom in dohodkovnih pogojih v letu 1982. Na osnovi tega sklepa bodo socialno ogroženi otroci imeli pravico do denarne pomoči v treh kategorijah: otroci delavcev, upoko-jencev in otroci drugih delovnih ljudi kakor tudi otroci kmečkih in drugih družin. Povečane denarne pomoči bodo deležni otroci, ki imajo edinega hranilca, in otroci, ki so telesno ali duševno prizadeti.

Denarne pomoči otrokom delavcev, upoko-jencev in drugih delovnih ljudi:

1.200 dinarjev mesečno na otroka, če je dohodek družine, v kateri otrok živi, do 2.900 din mesečno na družinskega člana,

850 dinarjev mesečno na otroka, če je dohodek družine, v kateri otrok živi, do 3.700 din mesečno na družinskega člana,

450 dinarjev mesečno na otroka, če je dohodek družine, v kateri otrok živi, do 4.200 din mesečno na družinskega člana.

Pri ugotavljanju upravičenosti do denarne pomoči se upoštevajo vsi dohodki družine, kateri pogujejo dejanski socialni položaj. Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v osemkratnem znesku katastrskega dohodka. Za člane občanove družine se štejejo še starši, ki jih občan in njegov zakonec preživljata, če dohodek člana ne presega 2.000 din mesečno, s tem da se dohodek iz kmetijske dejavnosti upošteva v 4,5—kratnem znesku katastrskega dohodka.

Denarna pomoč otrokom iz kmečkih in drugih družin znaša 450 dinarjev mesečno, če je dohodek iz kmetijstva glavni vir dohodka njihove družine ali pa so brez dohodka; če živijo v kmečkih gospodinjstvih, katerih skupni katastrski dohodek ne presega 9.000 din oz. 2.800 din katastrskega dohodka letno na družinskega člana. Pri ugotavljanju dohodka družine se poleg katastrskega dohodka upoštevajo tudi vsi drugi dohodki.

Povečane denarne pomoči za otroke, ki imajo pravico do denarnih pomoči so naslednje:

— **otrokom, ki imajo enega hranilca, 200 dinarjev mesečno,**
— **otrokom, ki so telesno ali duševno prizadeti, 400 din mesečno.**

Otrokom tistih družin, katerih dohodek presega višino dohodka, določenega s tem sklepom, se lahko prizna pravica do denarne pomoči, če živijo v težjih razmerah, zaradi večjega števila otrok ali boleznih oziroma invalidnosti staršev. Komisija za denarne pomoči pri Skupnosti otroškega varstva Litija lahko na osnovi mnenja Krajevne skupnosti, v kateri prebiva družina, določi tudi nižjo ali višjo denarno pomoč, kot je določeno s tem sklepom, če je to utemeljeno s socialnim stanjem družine.

Občani, ki so uveljavljali pravico do denarne pomoči po dosežanih predpisih, morajo predložiti dokazila o upravičenosti do denarne pomoči najpozneje do **31. marca 1982**, sicer se jim s **1. majem 1982** ukine izplačevanje denarne pomoči.

Za uveljavljanje denarne pomoči otrokom v letu 1982 je uveden nov enoten obrazec »VLOGA ZA UVELJAVLJANJE SOCIALNOVARSTVENIH PRAVIC« (obrazec DZS 8.40).

Izpolnjene vloge je potrebno predložiti najkasneje do **31. marca 1982** na naslov: Služba za denarne pomoči otrokom SOV Litija, Trg na Stavbah št. 1, p.p. 61, p. Litija.

KAM OSNOVNOŠOLCI?

Letos bo osnovno šolo v naši občini zaključilo 238 učencev.

Letošnje poklicne namere osmošolcev kažejo ugodno razmerje med proizvodnimi in neproizvodnimi usmeritvami. Učenci so se pod vplivom intenzivnega dela šolskih svetovalnih služb, učiteljev, staršev in javnih informativnih sredstev, odločili večinoma za poklice, ki so v naši občini in regiji deficitarni. Nekoliko preštevilne so namere v zdravstveno in ekonomsko usmeritev.

Poklicne namere osmošolcev

1. Kovinarska usmeritev	27 kandidatov
2. Zaposlitev	27 kandidatov
3. Neodločeni	25 kandidatov
4. Ekonomska usmeritev	22 kandidatov
5. Zdravstvena usmeritev	16 kandidatov
6. Gostinska usmeritev	12 kandidatov
7. Elektro usmeritev	11 kandidatov
8. Družboslovna usmeritev	10 kandidatov

Strokovne službe pa čaka še obilo dela predvsem pri tistih učencih, ki se bodo takoj zaposlili in ki se še niso odločili za svojo nadaljnjo usmeritev.

Iz naše občine bo letos zaključilo šolanje tudi 112 učencev poklicnih šol in 73 učencev 4-letnih srednjih šol.

Vseh 21 diplomantov gimnazij bo šolanje nadaljevalo na raznih fakultetah, nekaj diplomantov srednjih šol pa se bo tudi zaposlilo.

Odločitve srednješolcev

	diplomanti gimnazij	diplomanti 4-let. šol	Skupaj
Nadaljnje šolanje	21	23	44
Zaposlitev	—	25	25
Neodločeni	—	4	4

PRVA CELODNEVNA OSNOVNA ŠOLA V OBČINI

Tokrat smo bili na obisku v Gabrovki. Naš namen je bil, izvedeti, kakšno vzdušje vlada na šoli in zunaj nje, saj je to prva takšna šola v občini. Z delom je pričela šele v 2. polovici tega šolskega leta, zato smo pričakovali, da jo pestijo še začetne težave, a kljub temu menimo, da marsikoga zanima, kako poteka življenje v taki šoli.

Takoj na začetku je treba povedati, da so z novo obliko (in vsebino) pričeli zaenkrat le učenci nižje stopnje, to je od 1. do 4. razreda, skupaj nekaj več kot 80 otrok.

Zahtevnim pogojem za uvedbo celodnevne osnovne šole zaenkrat zadostuje le Osnovna šola Gabrovka, ki ima dovolj velike prostorske in kadrovske zmogljivosti (večnamenski prostor, igrišče...). Najprej smo se hoteli ogledati pri ravnatelju, tov. Vertotu, a smo morali počakati, da je prišel iz razreda, kjer je učil prvošolce matematike. Pri občasnih kadrovskih težavah mora namreč pomagati tudi on.

Učenci kolesarijo, kotalkajo, se igrajo z žogo in kolesnico, skratka zelo prijetno jih je videti pri tem priljubljenem opravilu.

Od 10. do 10.45 se zvrstijo svobodne dejavnosti, kjer učenec resnično lahko izbira. Naj jih nekaj naštejemo: košarka, roket, strelski krožek, badminton, ritmika, tekmovalstvo za športno značko, dramski, pravljicni in likovni krožek, pevski zbor in ročna dela. Na koncu pa še dva krožka, tesno povezana z utripom kraja, kjer si pomagajo z zunanjimi mentorji, to sta kmetijski in gasilski krožek. Prizadevajo si, da bi zaživel tudi mizarški krožek.

Začetne težave

Vsaka medalja pa ima seveda dve strani. Tako tudi gabrovska celodnevna šola nima le pristašev, ampak razumljivo, na začetku tudi nasprotnike. Težko bi si namreč predstavljali, da bi uvedbo takega načina pouka, ki v marsičem spreminja življenje cellega kraja, naletela povsod le na razumevanje.

Zelo boleč je problem prehrane. Z malicami ni težav. To so imeli že prej. V celodnevni šoli pa

Učenci 1. razreda pri uri matematike.

So otroci res odtegnjeni od doma?

Ni verjeti preveč tudi temu, da bi celodnevna šola odtegovala otroke od domačega okolja (in dela). Poglejmo resnici v oči. Učenci prihajajo le za malenkost

Učenec pride torej iz šole pripravljen za naslednji dan, s šolo nima doma nobenega dela več. Morda se komu zdi, da v šoli še ni

reda pri šolskih potrebščinah, natančnosti in vztrajnosti. Torej so pomisleki o tem, da bi ga celodnevna šola odvajala od dela in učila lagodnega življenja, odveč. Verjetno ima velika večina staršev takšno mnenje ali pa bodo do tega spoznanja šele prišli. Povsod, pa tudi tukaj, pa so razumljivo tudi izjeme. Družina je temeljna enota, iz katere otrok izhaja, in prav gotovo ne živijo vse družine enako, ampak imajo svoj način dela in mišljenja, od katerega jih v šoli ne nameravajo odtegniti, nasprotno, radi bi bili družinam v pomoč.

Mnenja o upravičenosti celodnevne šole so v Gabrovki torej deljena, vsekakor pa jih je dosti več za kot proti. Najvažnejši argument pa je vsekakor zado-

Milena Vrtačnik — delavka v PRESADU: Z uvedbo COŠ sem zelo razbremenjena.

dovolj časa za učenje, zato kakšno snov utrdi tudi doma, a potrebno to ni. Najmanj do 16. ure, ko se jim oglasi lakota, so tako otroci z vsem preskrbljeni in starši nimajo z njimi nobenih dodatnih skrbi. Časa za vse je doma še dovolj: za zabavo in za delo, čeprav menimo, da velike pomoči pri delu od otrok, starih 7—11 let, tako ne moremo pričakovati.

Vzgoja na prvem mestu

Ne pozabimo, da šola tudi vzgoja, ne le izobražuje. Ni naključno, da je vzgoja celo na prvem mestu. In kje bi bilo za otrokov razvoj lepše poskrbljeno kot v takšni šoli. Naučil se bo sproščeno obnašati, na drugi strani pa tudi podrediti ciljem kolektiva. Med prostovoljnimi dejavnostmi bo našel marsikakšno, ki mu bo še v kasnejših letih pomenila veselje in sprostitve. Pridobil si bo pravilne delovne navade, se navadi

CIRIL VERTOT, ravnatelj: V Gabrovki imamo prvo celodnevno šolo v občini.

voljstvo otrok, njihova socializacija ter sposobnost dogovarjanja. Cilji celodnevne šole so jasni in so opredeljeni z zakonom o osnovni šoli. Ni dvoma, da bi jih v Gabrovki ne mogli uresničiti v obojestransko zadovoljstvo. Kako jim bo to uspelo, pa bo vidno šele kasneje. Delno že čez kakšno leto, najbolj pa takrat, ko bodo učenci, ki so s celodnevno šolo začeli, končevali obvezno šolanje.

Zaželimo jim čimveč uspeha.

Mnenje zdravnice

Pri vsakoletnih sistematskih pregledih šolskih otrok, s katerimi zasledujemo razvoj in zdravstveno stanje šolarjev, se vedno ugotavljamo v Sloveniji — to velja tudi za naše ožje področje — 10—15 % slabo prehranjenost šolskih otrok. Sem prištevamo vse tiste otroke, ki odstopajo od svojih vrstnikov ali zaradi prenizke telesne teže ali pa zaradi prekomerne debelosti. Oboje je lahko posledica nepravilno sestavljene prehrane ali slabih prehrabnih navad.

Zato menim, da je šola dolžna, da otroku nudi v času šolanja pravilno oz. zadostno prehrano. Jedilniki v šolskih kuhinjah morajo biti prilagojeni šolarjevim fiziološkim potrebam. Obenem naj bi si otrok, ki se prehranjuje v šoli, sčasoma utrdil zdrave prehrabne navade in jih kasneje prenašal na svojo družino.

S pravilno prehrano v šoli skušamo tudi izravnati razlike glede stanja prehranjenosti in zdravlja, ki obstajajo med šolsko mladino in so posledica neenakih socialnih, ekonomskih in kulturnih pogojev življenja v njihovih družinah.

Prav v celodnevni šoli je možnost otroku nuditi pravilno prehrano in utrjevati njegove prehrabne navade. V celodnevni šoli mora otrok dobiti 2 obroka — malico in kosilo, ki naj pokrijeta 50—75 % celodnevni potrebnih otrokovih kalorij, posebno še, ker vemo, da večina otrok zjutraj ne zajtrkuje in se šele pozno popoldne vrača domov.

Z urejeno prehrano v šoli se bo gotovo zmanjšala obolevnost (pogosti infekti, slabokrvnost itd.)

Dr. Metka Potokar

Takole izgleda rekreativni odmor.

Ko smo čakali zvonca, ki bi odzvonil konec druge ure, smo si v svetli in prostorni jedilnici ogledali na steni urnik in razpored dejavnosti za celo šolo. Nas so zanimali predvsem prvi štirje oddelki, ki so v celodnevni šoli.

Prisostvovali smo delitvi malice, ki je kljub precejšnjemu številu učencev (vsi namreč jedo v jedilnici in ne v razredu) zaradi dobre organizacije potekala hitro in učinkovito. Ena, dve, tri — in malica je bila razdeljena, prav kmalu pa tudi pospravljena.

Franko Korbar Gabrovka: »Mislim, da so z uvedbo celodnevne šole v Gabrovki starši zelo razbremenjeni.«

Za nekaj časa smo zapustili prijetni otroški življenjski in odšli k ravnatelju ter mu tako »popestriili« zasluženi odmor. Z veliko veselja in zanesenosti je pričel pripovedovati o življenju takšne šole, o kakršni smo doslej slišali le od drugih. Gabrovčani pa jo uvažajo prvi v občini.

Razlike med starim in novim načinom pouka

Najprej v kratkem, kako izgleda delovni dan učenca nižje stopnje. Po prvih dveh urah pouka ima malico. Zatem ima še eno uro pouka, tretji uri pa sledi rekreativni odmor. Traja pol ure in je, razumljivo, drugače izravljen v lepem kot slabem vremenu.

upajo da jim bo uspelo zagotoviti mentorja, saj je mizarstvo v njihovem kraju že tradicija. Mimorede, s Presadom kmetijsko zadružno in Mizarstvom lepo sodelujejo, zadruga jim je odstopila njivo, kjer bodo prav zdaj pričeli s spomladanskimi deli. V Mizarstvu pa jim delajo specialne omare, tako da bo vsak učenec imel svoj predal, kamor bo spravljali stvari.

Po svobodnih dejavnostih sledi nova kategorija — samostojno učenje. To poteka ob vsestranski pomoči učitelje in je različno dolgo, glede na otrokovo starost. V 1. in 2. razredu so te ure navadno krajše, le po 30 minut, samo dvakrat tedensko pa malo daljše. Tretji in četrti razredi pa imajo samostojnega učenja osem pedagoških ur tedensko. Kosilo, ki je od 11.20 — 12. ure sledi še samostojno učenje in svobodne dejavnosti za 1. in 2. razred, 3. in 4. razred pa imata poleg obojega še eno uro pouka. S celodnevno šolo zaključijo med 13. in 14. uro. Takrat odidejo bližnji učenci domov, vozače, teh je kar dve tretjini, pa odpeljeta avtobus ali kombi.

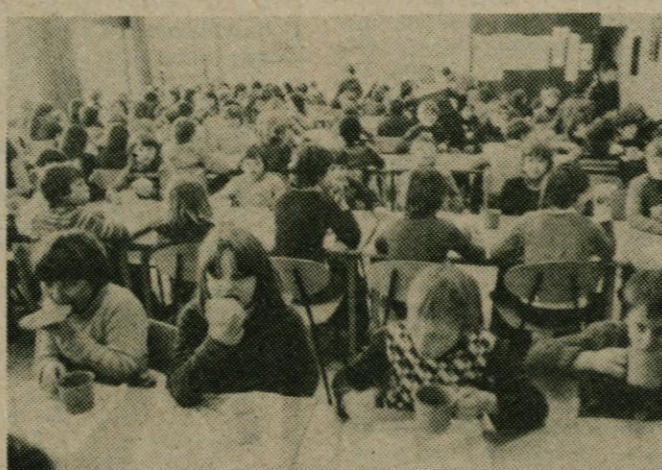
Takšno je torej delo po programu. Jasno zahtevano, razgibano in pestro za otroke. Pomudimo se le še ob organizaciji pouka na celi šoli. Delo bi bilo veliko lažje organizirati, če bi bili v celodnevni šoli tudi učenci višjih razredov. Učitelji bi se smotrneje porazdelili po šoli, telovadnica bi bila bolj izkoriščena. Toda ne gre prehiteti.

FANI ZAVRL, učiteljica: Pouk bi lažje organizirali, če bi imeli v celodnevni šoli tudi višje razrede.

vati časa, pa tudi učiteljev bi zaenkrat še ne bilo dovolj. Fizični kulturniki, recimo imajo. Manjka pa jim glasbeniki.

je treba seveda organizirati tudi kosilo, saj so otroci v šoli približno do 14. ure. Ne da bi kosila ne bila dobra, saj ustrezajo vsem zahtevam sodobne prehrane, težave so druge. Del staršev, kjer matere niso zaposlene težko razume, da se otrok mora hraniti v šoli, saj je doma vsak dan pravčasno na mizi toplo kosilo. Zakaj torej stroške druge, če je v domači režiji lahko ceneje. Nekateri

Malica v veliki in svetli jedilnici.

starši zato svojim otrokom ne pustijo kositi v šoli. Nasprotno pa kosila v šoli podpirajo družine, kjer sta zaposlena oba starša in jim takšen način v mnogočem olajša delo. Šolska kosila so sicer zelo cenena, vendar so vključno z denarjem, ki ga je treba odšteti tudi za malico, kar precejšen strošek, še posebej za tiste družine, kjer je v šoli več otrok.

Cena malice — dnevno 8 din, kosilo za učence 1. in 2. razreda 25 din, kosilo za učence 3. in 4. razreda 27 din. Poprečni izdatek staršev za hrano je kakšnih 650 din mesečno.

Pa ne, da bi šola ne znala prisluhniti težkim domačim razmeram. Za najpotrebnejše je že poskrbljeno, treba pa bo napraviti natančen pregled socialne strukture vseh otrok nižje stopnje, da ugotovijo, kje je pomoč v resnici potrebna, kje pa so posredni drugi razlogi. Stališče OK ZK Litija je jasno: nevdržno bi bilo gledati, kako nekateri učenci kosijo v šoli, drugi pa so za to prikrajšani. Kosilo naj prejema vsi učenci, vse nesorazume in težave pa je treba čimprej urediti in izgladiti.

MITJA JERIC, učenec: Šola po novem mi je zelo všeč, vključil sem se kar v 3 krožke.

kasneje domov kot prej, tudi najoddaljenejši učenci so ob 15. uri že doma. Prihajajo pa domov brez torbic, vse delo so opravili že v šoli pri samostojnem učenju. Pod nadzorstvom in vsestransko

IVAN ZUPANČIČ — predsednik sveta staršev: S plačevanjem kosil so težave.

pomočjo, ki bi je doma pogosto ne bi mogli nuditi. Pri samostojnem učenju je poskrbljeno za vse. Tako kot pouk sam je tudi to diferencirano in prilagojeno različnim zmognostim otrok. Pravijo, da je napredek predvsem slabših učencev že sedaj opazen. Verjamemo jim. Učenci, ki snov lažje dojemajo, so zaposleni z dodatnimi nalogami, tako da se ne morejo dolgočasiti.

Z OBISKA V ITALIJI

II.

KONGRES UPANJA

Piše: Ivan Godec

Pomembnejše tri sindikalne organizacije sodobne Italije sodelujejo v Federaciji CGIL CISL UIL. Najmočnejši sindikat je CGIL (Generalna konfederacija dela Italije); drugi je CISL (Konfederacija italijanskih delavskih sindikatov); številčno najšibkejši pa je UIL (Italijanska unija dela). Naša delegacija je bila gost CISL-a za pokrajino Veneto. Ta sindikat je v Venetu številčno najmočnejši. Poleg delegacije Zveze sindikatov Slovenije je na 3. kongresu CISL-a za Veneto sodelovala tudi delegacija sindikatov iz Avstrije. Organizatorji so poleg razprav o vsebini kongresa želeli z nami skleniti dogovore tudi v zvezi z vprašanji sodelovanja dežel Alpe-Adria.

DELOVNA SKUPNOST ALPE-ADRIA

Italijanska pokrajina Veneto in njen predsednik deželnega odbora Carlo Bernini je v rednem času koordinator aktivnosti delovne skupnosti Alpe-Adria. Tudi CISL tako ne želi ostati zunaj razreševanja teh vprašanj. Sodelovanje dežel v področju Alpe-Adria je hkrati tudi v skladu z njihovo usmeritvijo, da bodo prispevali svoj delež pri sporazumevanju na mednarodnem področju. V času kongresa smo se zedinili, da nismo dovolj stvarno pripravljeni na obvezujoče dogovore v zvezi z vsemi vprašanji, ki zadevajo delovno skupnost Alpe-Adria. Načelno smo z Avstrijo podprli skupna prizadevanja in se dogovorili, da bomo v organih sindikalnih organizacij razpravljali o teh vprašanjih ter se za usklajevanje po potrebi na pobudo CISL Veneto posebej sestali.

NAŠ NASTOP NA KONGRESU

V programu kongresa je bil posebej predviden nastop predstavnikov tujih delegacij. Mi smo jim v svojem prispevku med drugim sporočili:

V Zvezi sindikatov Slovenije posvečamo veliko pozornost mednarodnemu sodelovanju. Razvijamo ga še posebej uspešno s sindikati sosednjih in bližnjih dežel Italije, Avstrije in Madžarske. To je poleg uresničevanja sosedskih interesov tudi v skladu z mednarodno politiko Jugoslavije in načeli nevršenosti. Sodelovanje s sindikati dežele Veneto sicer obstaja, a menim, da ga bomo morali še bolj razviti na določenih skupnih vprašanjih. Med takšna sodita: skupna prizadevanja za uresničevanje ciljev, ki jih ima delovna skupnost Alpe-Adria in različne oblike sindikalnega sodelovanja.

Ugotavljamo, da nas zblizujejo mnogi skupni interesi. Oboji si prizadevamo za uveljavljanje položaja delavskega razreda, za nadaljnji demokratični družbeni razvoj, za delavsko solidarnost ter za mir v svetu. Še posebej pa nas zblizujejo skupna prizadevanja za dobro sosedsko sodelovanje, za gospodarsko, kulturno in politično sodelovanje naših držav, za dobro sožitje in prijateljstvo vseh ljudi na obeh straneh meje ter za dosledno uveljavljanje pravic italijanske skupnosti v Jugoslaviji kot tudi za zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Sindikati in vsi delovni ljudje v Sloveniji in Jugoslaviji smo sredi aktivnosti za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za razvoj naše demokratične družbene ureditve, za gospodarski napredek ter boljši družbeni, materialni in socialni položaj naših delavcev in delovnih ljudi. Pri teh prizadevanjih smo že lani in tudi letos naleteli na resne težave. Padec realnega osebnega standarda smo posebej trdo občutili predvsem zato, ker smo prej leta in desetletja doživljali le dinamično gospodarsko rast. V letošnjem letu in tudi v prihodnjem se bomo morali trdo boriti za zaustavitev sedanjih negativnih gibov. Hkrati smo prepričani in čvrsto odločeni, da naše revolucionarne pridobitve še poglobljamo in branimo pred vsakomer, ki bi jih ogrožal. Od tega nas prav nič ne more odvrniti. Bodite vi to prepričani in zaupajte nam.

Naš nastop je bil z veliko pozornostjo in toplo sprejet. Vodstvo CISL-a in delovno predsedstvo kongresa sta naši delegaciji namenila posebno pozornost. Poskrbeli so za poseben program za našo delegacijo. Bili smo na obisku v tovarni traktorjev v bližini Padove. Tam so nas sprejeli predstavniki sindikatov in tovarni. Direktor je imel mnogo opravkov in se ni mogel sestati z nami. Delavci so nam pripovedovali o svojem delu. Proizvodnja je sicer zelo urejena in moderna, a žal v sedanjih gospodarskih situaciji slabo prodajajo traktorje. Zato je kar polovico od osemsto delavcev na prisilnem dopustu. Iz posebnega sklada dobivajo nekaj mesecev 80 % osebne dohodke. Njihova usoda je negotova. Tisti, ki še imajo delo, so zato kar zadovoljni in upajo, da ne bo slabše. Zelo jih je zanimalo, kakšne so razmere v Jugoslaviji in kako pravzaprav poteka samoupravljanje. Videli sem, da o teh vprašanjih vedo zelo malo. Prosili so nas tudi, če jim lahko pošljemo čim več literature o naših izkušnjah.

OBISK BENETK

Gostitelji so nam ponudili tudi del programa, namenjen spoznavanju pokrajine Veneto. Ogledali smo si vasico, kjer je del svojega življenja preživel Francesco Petrarca. Ponosni na pesnika, so hišo, kjer je živel, preuredili v muzej. Vas se imenuje Arga Petrarca. Naš spremljevalec se je izkazal za velikega strokovnjaka pri poznavanju cerkva in nam je podrobno razkazal nekaj teh zgodovinskih spomenikov v Padovi. Posebej poudarjajo, da je Padova na drugem mestu v Italiji (za Rimom) po številu cerkva. Menda jih imajo okrog 500. Seveda so največji vtis na nas naredile Benetke. O njih človek že ve nekaj iz splošne izobrazbe. Posebej pa so nam predstavili še nekatere od otokov, ki sestavljajo beneško področje. Najbolj sta mi ostala v spominu dva:

Murano posebej znan po proizvodnji muranskega stekla. Omogočili so nam ogled te znamenite ročne proizvodnje. Poleg tradicije pri tej proizvodnji in resnično sposobnih steklarjih sem videl, da znajo to svojo posebnost tudi odlično prodajati. Bogatejši obiskovalci puste tu lepe vsote denarja.

Burano slavi po čipkarstvu že več stoletij. Tu imajo tudi čipkarsko šolo in muzej čipkarstva. Otok je zelo slikovit, še posebej zaradi lepo obarvanih fasad. Zanimivost fasad je v tem, da ima vsak lastnik hiše svojo barvo fasade; če pa je v hiši več lastnikov, potem ima ustrezen del fasade barvo svojega lastnika. Spremljevalec nam je pojasnil, da to izvira iz časov, ko so domačini, ki so pluli po morju, želeli svoj dom videti že daleč z morja.

NAŠI DOGOVORI

Predzadnji dan kongresa je nastopil tudi generalni sekretar CISL-a iz Rima Piero Carniti. To je bil ognjevit nastop temperamentnega govornika, ki je znal več kot uro časa ob nenapisanem govoru obdržati v popolni pozornosti vso dvorano. Videti je bilo, da sta bili vsebina kongresa in njegov nastop precej usklajena. Ob zaključku smo se dogovorili s predstavniki CISL Veneto, da bomo več sodelovali. Usklajevali bomo naša stališča do vprašanj Alpe-Adria. Povabili jih bomo na 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije.

BORCI SO ZASEDALI

Borci in aktivisti NOB litijske občine so na zadnji volilni seji ocenili svoje delo. Novi predsednik občin odbora ZZB NOV je postal IVAN BELEC.

KJE SO SMETIŠČA?

Na zadnji seji zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Litija so delegati opozorili na problematiko odlagališč smeti v krajevnih skupnostih.

Še posebej pereč pa je problem trdih odpadkov, za katere litijska komunala nima posebnega kamiona in organizira pobiranje teh odpadkov s posebnimi akcijami. Glede odlagališč odpadkov v krajevnih skupnostih pa bodo morale krajevne skupnosti same predlagati ustrezne lokacije, za katere bo morala dati soglasje tudi uprava inspekcijskih služb. Dokler pa urejenih smetišč ne bo, bodo najbrž še naprej rasla črna odlagališča smeti, ki jih inspektorji sicer vztrajno odkrivajo in tudi ukrepajo, vendar pa so velikokrat tudi nemočni, saj bi se morali občani sami zavedati, da

smeti ne sodijo kamorkoli. Na seji je bilo v zvezi s tem večkrat slišati o nizki kulturni ravni nekaterih ljudi, ki okolja prav nič ne čuvajo. Vseprisod raztresene smeti nam seveda ne morejo biti v ponos, in če občani sami ne bodo pričeli skrbeti za čisto okolje, tudi inspektorji in komunalne službe ne bodo zmogle rešiti teh problemov.

Opozorjeno je bilo tudi na odmetavanje še uporabnih stvari in predmetov, ki bi jih lahko še koristno uporabili, predvsem steklenice, papir in razne kovinske predmete.

T. B.

OSKRBA Z ZDRAVILI

Zadnje čase veliko slišimo o občasni pomanjkanjih zdravil, zato smo se odločili vprašati v naši lekarni, kakšna je oskrba z zdravili.

Upravnica litijske lekarne, dipl. farmacevtka Vera Deniša, je pojasnila, kako je s tem.

Zdravila jim dobavljajo kar trije: Veleddrogerija, Kemofarmacija in Salus. Posiljke dobivajo štirikrat tedensko. Pravega pomanjkanja kakšnega potrebnega zdravila na srečo še niso občutili, saj se da marsikatero zdravilo uspešno zamenjati z drugim, ki ima podobne lastnosti. To zamenjavo opravijo sami, na podlagi telefonskega posveta z zdravnikom. Pacient zaradi tega nima nikakršnega odvečnega dela, ni mu treba namreč še enkrat v zdravstveni dom. Trenutno primankuje važnega zdravila — aldomet, ki ga navadno izdajo 30 — 40 škatlic dnevno, kmalu bo zmanjkal Moduretic. Za srčne bolnike je dokaj dobro poskrbljeno, težave pa so z nabavo diabetičnega sladkorja, ki ga že dolgo primankuje. Pred nekaj meseci ni bilo dobiti hrane za dojenčke, še sedaj pa ni nikakršnega otroškega mila.

Oskrba z zdravili v litijski lekarni je zaenkrat dokaj ugodna. Pravijo (tudi zaradi manjšega povpraševanja), da imajo marsikatero zdravilo, ki ga tudi v Ljubljani ni dobili.

Litijska lekarna je strokovno dobro zasledena. Zaenkrat ima dva farmacevta in tri farmacevtske tehnike, čakajo pa še na

V lekarni prosijo vse, ki pridejo k njim z recepti, naj jih ne prepogibajo, mečkajo ali morebiti mažejo, ker so z oktobrom 1981 prešli na avtomatsko obdelavo podatkov receptov in morajo vsak poskočovan recept ponovno napisati, kar je nepotrebno dodatno delo.

IZTERJAVA DRUŽBENIH OBVEZNOSTI

Na osnovi pregleda stanja dolga davkov in prispevkov 31. 12. 1981, ki ga je izdelala republiška uprava za družbene prihodke Ljubljana, ugotavljamo, da je izterjava zapadlih obveznosti v občini Litija zelo slaba (5 % manjša, kot znaša republiško, povprečje v letu 1981). Zaradi tako visokih zaostankov davčnih in drugih obveznosti je IS SO Litija v mesecu decembru sprejel sklep, da se v letošnjem letu pristopi k dosledni izterjavi vseh družbenih obveznosti pri vseh davčnih zavezancih po določilih Zakona o davkih občanov (Ur. l. SRS št. 21/74, 5/76, 10/76, 31/76 in 7/78), ki ureja postopek prisilne izterjave.

Najbolj zaskrbljujoče je stanje dolga pri zavezancih, ki opravljajo kmetijsko dejavnost. Ti so po podatkih knjigovodstva uprave za družbene prihodke dolžni poravnati naslednje obveznosti:

- prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov v višini 5.261.737,—
- prispevek za starostno zavarovanje kmetov v višini 2.366.200,—
- davek od opravljanja kmetijske dejavnosti v višini 513.237,85 din

Nastale obveznosti se iz meseca v mesec še povečujejo, ker je uprava dolžna zaračunavati zamudne obresti v višini 12 %; ki jih določa 192. člen zakona o davkih občanov. Na podlagi navedenih podatkov in določil družbenega dogovora o usklajevanju davčne politike na področju splošne porabe na ravni občine v SR Sloveniji v letu 1982, je občinska uprava dolžna v letu 1982 doseči izterjavo obveznosti v višini 95 %.

Za uresničitev opisane naloge bo uprava dosledno izvajala naslednje prisilne ukrepe:

1. Izterjava davkov iz prispevkov iz prihodkov, ki jih kmetje dobivajo od KZ in drugih OZD, kamor prodajajo svoje pridelke (mleko, živino, les)
2. Pri tistih zavezancih, kjer bi izterjava pomenila nevarnost za preživljanje, se bo uprava posluževala vknjižbe zastavne pravice na nepremičninah. Ta ukrep bo uporabljen v tistih primerih, ko so na kmetiji ostali stari, za delo nezmožni ljudje, ki niso zmožni plačati obveznosti.

Navedeni ukrepi so nujni, če hočemo nastale obveznosti razčistiti. Poleg vseh težav, ki so spremljale izterjavo, smo ugotovili, da je precej zavezancev takšnih, ki bi obveznosti lahko poravnali glede na finančne zmožnosti, vendar jih zavestno nočejo.

Celotna prisilna izterjava bo opravljena v skladu z zakonom o davkih občanov, ki v svojem 196. čl. določa, da je za prisilno izterjavo davkov in prispevkov dovoljeno seči na vse premoženje dohodke in terjatve zavezanca, razen predmetov in dohodkov, ki so določeni v 200. čl., katerih odvzem bi pomenil nevarnost za preživljanje zavezanca.

Uprava za družbene prihodke Litija

EKONOMSKE CENE V VRTCIH

Višina ekonomske cene storitev v redni vzgojnovarstveni dejavnosti in diferencirana udeležba staršev po progresivni lestvici za leto 1982

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o temeljih plana Skupnosti otroškega varstva Litija za obdobje 1981-1985, dodatka za leto 1982, plana za leto 1982, meril za oblikovanje cen redne vzgojnovarstvene dejavnosti v letu 1982, je skupščina Skupnosti otroškega varstva Litija sprejela 3. 3. 1982 višino ekonomske cene storitev redne vzgojnovarstvene dejavnosti, lestvico in diferencirano udeležbo staršev v ceni storitev za leto 1982.

V redno vzgojnovarstveno dejavnost otrok v starosti od osmega meseca do 7 let je vključenih v letu 1982 po določenih normativih skupaj 380 otrok, od tega je izvajalec te dejavnosti VVO Litija za 360 otrok po normativu (povprečno zajetih 378 otrok) in Osnovna šola Gabrovka za 20 otrok (od 2 do 7 let).

Ekonomska cena po predvidenem programu in finančnem načrtu za leto 1982 znaša za otroka v starosti od 2 do 7 let 3.700 din mesečno, za dojenčka pa 5.800 din mesečno, kar je povprečno 16 % več od dosedanjih cen.

Skupnost otroškega varstva Litija bo prispevala za realizacijo programa redne vzgojnovarstvene dejavnosti 63 % sredstev. S strani staršev bo zbranih povprečno 37 % sredstev. Najvišja udeležba staršev v ekonomski ceni znaša 75 %, najnižja pa 30 %. Mesečni dohodek na člana družine je za povprečno 20 % višji od dosedanjega, upošteva se dohodek iz leta 1981.

Lestvica za diferencirano udeležbo staršev:

Skupina	Mesečni dohodek na člana družine din	% udeležbe v ceni storitev	Mesečni prispevek na otroka v l. 1982 Ekonom. cena 2-7 let (3.700 din)	Ekonom. cena dojenčka (5.800 din)
1.	do 3.100	30	1.110	1.740
2.	do 3.800	34	1.250	1.970
3.	do 4.500	38	1.400	2.200
4.	do 5.200	44	1.620	2.550
5.	do 6.000	50	1.850	2.900
6.	do 6.800	55	2.030	3.190
7.	do 7.700	60	2.220	3.480
8.	do 8.600	65	2.400	3.770
9.	do 9.500	70	2.590	4.060
10.	nad 9.500	75	2.770	4.350

Te cene znašajo za 10 do 11-urno delo v vrtcih. Diferencirana udeležba staršev se uveljavlja po posebnem pravilniku o načinu uporabljanja lestvice VVO Litija.

Skupnost za cene občine Litija je v celoti potrdila sklep skupščine SOV Litija o povečanju cen storitev redne vzgojnovarstvene dejavnosti od meseca marca 1982 dalje.

POVIŠANJE STANARIN V LETU 1982

V skladu z novim Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS, št. 3/81) prehajamo s 1. 1. 1982 na povsem nove osnove za gospodarjenje s stanovanjskim skladom družbene lastnine in na nov sistem določanja vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš, s tem pa tudi na nove osnove za izračun stanarine.

Nov zakon o stanovanjskem gospodarstvu uveljavlja pri točkovanju stanovanj dve bistveni spremembi, in sicer:

1. Iz točkovanja je izločena vsa oprema stanovanj in je bolj poudarjena sama konstrukcija zgradbe ter leto izgradnje stanovanj.

2. V točkovanje je vključen tudi del kvadrature pomožnih prostorov kot so: balkoni, kleti in drvarnice.

Prva sprememba zmanjšuje vrednost novjših stanovanj in s tem stanarino predvsem tistim novjšim stanovanjem, v katerih je bila ob zgraditvi vgrajena tudi kuhinjska oprema.

Druga sprememba pa povečuje vrednost starejših stanovanj, saj imajo ta stanovanja praviloma več pomožnih prostorov. Obe spremembi zmanjšujeta razliko v vred-

nosti med novimi in starimi stanovanji. Z zmanjševanjem vrednosti med novimi in starimi stanovanji pa se zmanjšuje tudi razlika v višini stanarin. Če bi stanarine obračunali na nove vrednosti stanovanj (brez ugotavljanja predvidenega povišanja), bi stanarino v novjših stanovanjih zmanjšali, v nekaterih primerih tudi za 13 %, stanarina v starejših stanovanjih pa bi se povečala tudi do 75 %.

Po sprejetem samoupravnem sporazumu prehoda na ekonomske stanarine bi morali z upoštevanjem inflacije v letu 1982 povečati stanarino za 65 %.

Na podlagi enotne metodologije za določanje in evidentiranje stanarin v SR Sloveniji (Ur. l. SRS, št. 25/81), priporočila Zveze stanovanjskih skupnosti, skupnosti za cene SRS, sklepa skupščine stanovanjske skupnosti Litija in sklepa sveta skupnosti za cene občine Litija pa bomo v občini Litija stanarine povišali s 1. 4. 1982 povprečno za 17 %.

Ker moramo v okviru tega povprečnega 17 % povišanja upoštevati tudi spremembe povečanih oziroma zmanjšanih vrednosti stanovanj na

podlagi izvedenega točkovanja po pravilniku o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj ter sistem točkovanja (Ur. l. SRS, št. 25/81), se bo stanarina povišala različno, in sicer:

a) za novejša stanovanja (zgrajena po letu 1960), katerim vrednost se na podlagi novega podzakonskega akta zmanjša, se bodo stanarine povišale od 4 odstotke naprej v primerjavi z višino stanarine, ki so jo imetniki stanovanjske pravice plačali v mesecu marcu 1982.

b) za starejša stanovanja, katerim vrednost se na podlagi navedenega podzakonskega akta poveča, se bodo stanarine povišale za 50 %, pa tudi prek 100 %.

V občini Litija je prek 75 % stanovanj, zgrajenih po letu 1960. Za ta stanovanja bo torej stanarina povišana praviloma za manj kot 17 %.

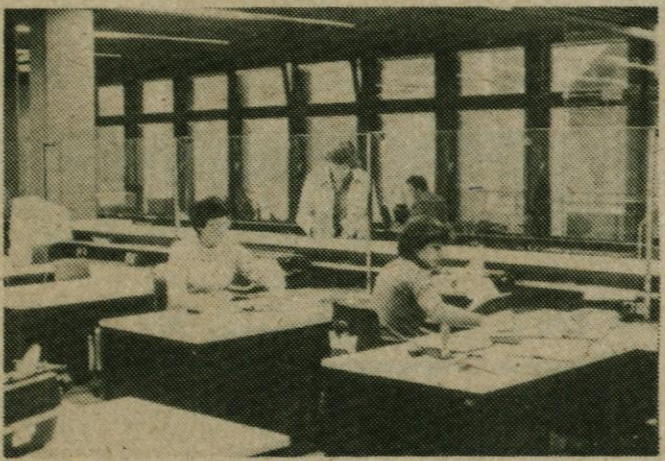
Visok odstotek povišanja stanarine bo le pri preostalih 25 % stanovanj, ki so bila zgrajena pred letom 1960 ali v prejšnjem stoletju. V teh stanovanjih pa je sedanja stanarina nizka (od 150,00 din do 300,00 din) in kljub večjemu odstotku povišanja stanarine zneski povišanih stanarin ne bodo veliki.

Po sklepu skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti bo strokovna služba stanovanjske skupnosti za vse stanovalce, ki se jim bo stanarina povišala nad 30 % preverila možnost nadomestitve dela stanarine ob upoštevanju sprejetega pravilnika.

Ob izračunu nove stanarine bodo stanovalci dobili v preveritev in podpis zapisnike o ugotovitvi vrednosti stanovanja, iz katerih bo razvidno, kako je izračunana nova vrednost stanovanja in nova stanarina. Prosimo, da stanovalci opozorijo in zahtevajo popravek, če se je pri točkovanju pojavila kakršnakoli napaka. Kot je navedeno, se bo stanarina v občini Litija povišala le za povprečno 17 %, s tem pa bomo dosegli le cca 50 % ekonomske stanarine.

Cene izgradnje in tudi vzdrževalnih del pa so samo v letu 1981 porasle za 39,5 %. Na ta način so se bolj osiromašena že tako skromna sredstva za vzdrževanje stanovanj, ki v večini stanovanjskih hiš ne bodo zadostovala niti za najnujnejša popravila. Normalnega vzdrževanja stanovanj pa si ob teh sredstvih ni mogoče zamišljati. Zato bo potrebno skrbno gospodarjenje s sredstvi stanarine in tudi odpovedovanje izvedbe del, ki niso nujno potrebna.

Ljubljanska banka, ekspozitura v Litiji, se je preselila v nove, moderne poslovne prostore v Jerebovi ulici 14 (v novem stanov. poslovnem centru). V teh prostorih bo enota opravljala vse posle, za katere je pooblaščen, tudi stanovanjske kredite (kar je novost). Na zboru varčevalcev je bila izražena želja občanov in KS Litija – levi breg, da ostane agencija še v starih prostorih. Imajo tudi nove telefonske številke: vodja 881-832, likvidatura 881-735.

Ljubljanska banka — ekspozitura v Litiji, v novih, lepih prostorih.

PREPREČUJMO POŽARE

I. KMETIJSKA GOSPODARSTVA

V letošnjem letu je težišče akcije NNNP posvečeno tudi izboljšanju požarne varnosti. Vsem je verjetno znano, kolikšno materialno škodo povzročijo požari vsako leto. Kot primer naj navedem, da je bila v lanskem letu škoda, nastala s požari, 549.989.974,00 din, seveda novih, kar je za 100,5 % več kot leto poprej. Še vedno je na prvem mestu vzrokov malomarnost človeka.

Da bi tudi pri nas zmanjšali število požarov, smo se odločili, da v nadaljevanjih opozorim na nekatere nevarnosti in s tem tudi poučim ljudi, da bi vedeli, kako v posameznih primerih ravnati.

V tem prispevku si bomo pogledali nevarnosti, ki groze na kmetijah, in nevarnosti, ki groze pri zažiganju odpadkov v bližini gozdov.

Letno je na kmetijskih gospodarstvih več kot 200 požarov, kar pomeni, da je verjetno možnost požara 1:20. Možnost, da zgori na kmetiji je 10-krat večja kot drugje. Škode ob požarih se gibljejo v dveh tretjinah okoli 100.000 din, v eni tretjini pa celo 300.000 din in več. Ob tem se postavlja vprašanje, kako živeti naprej, kako obnoviti uničeno, kako obnoviti izgubljeno.

Kaj lahko storimo, da se požari ne bi pojavljali ali pa se bi zmanjšali na razumno mejo?

Večina napak je narejenih že pri gradnji objektov, ker se gradijo brez dovoljenj, s tem pa se ne misli na požarno varnost objekta in na predpisane odmake. Le redkokdaj ima kmetovalec požarni red, inšpekcijski nadzor pa opravlja sam, nestrokovno, če mu čas to dovoljuje.

Na kmetijskih gospodarstvih (kmetijah) podcenjujemo material, kot je les, slama, seno, krma, pridelki, vnetljive tekočine, stroji in še bi lahko naštevali. Ves naštet material je hitro vnetljiv, požar pa se širi z veliko hitrostjo. Zato si oglejmo glavne vzroke požarov in kako te vzroke lahko odpravimo.

IGRA OTROK Z OGNJEM

Otroci se zelo radi igrajo z ognjem, zato jih moramo poučiti o nevarnostih, ki jih takšna igra lahko povzroči. Vžigalice, vžigalnike in podobno hranimo na mestih, kjer jih otroci ne bodo dosegli. Kadar sami uporabljate vžigalice, jih uporabljajte pravilno, da bo otrok videl, kako se z njimi pravilno ravna.

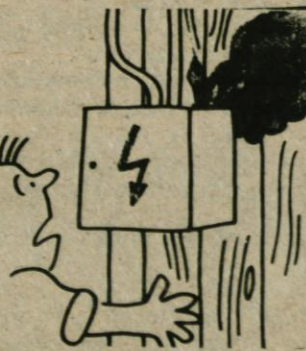
NEPRAVILNO DELO Z ODPRTIM OGNJEM:

Uporabljanje sveč ali bakel pa tudi petrolejk je lahko zelo nevarno, kajti marsikatera sveča je že osvetlila široko okolico in ne samo prostora. Zamenjati jih moramo z baterijami, električno razsvetljavo ali zaprtimi varnimi petrolejkami.

Mnogokrat se zgodi, da sežiganje odpadkov po poljih ali travnikih pusti zelo neprijetne posledice. Če jih ne moremo kompostirati, jih zberemo na kup in sežgemo, zato da lahko stalno nadziramo ogenj, le-teče iskre in okolico. Skrbeti moramo predvsem za varne odmake od cest (100 m) predvsem pa od gozdov in gozdnih površin (50 m). Nikakor ne smemo zažigati odpadkov ob močnem vetru ali ponoči. Ogenj moramo pred odhodom do konca pogasiti in ostanke pogorišča zakopati v zemljo. Površinsko sežiganje travniš in grmičevja je najstrožje prepovedano in kaznivo.

ELEKTRIČNE NAPRAVE IN NAPELJAVE:

Vsa strokovna dela pri električnih napravah in napeljavah prepustite strokovnjakom, sami pa se pri uporabi naprav ravnajte po navodilih. Največkrat grešimo pri varovalkah, ki so zakrpane ali premoščene. Varovalke so zelo poceni, zato jih ne krpajmo, saj so namenjene varovanju instalacij oz. naprav. Stikala naj bodo vedno na dostopnih mestih, tako da je možen izklop ob vsakem trenutku. Kable polagajmo

tako, da ne bodo prišli v stik z lahko vnetljivimi snovmi in da bodo zavarovani pred mehanskimi poškodbami. Za zaščito ljudi in živali pred preveliko napetostjo dotika pa tudi zaščito pred požarom uporabljamo redno zaščitna stikala.

Instalacije se ne smejo polagati na gorljivo podlago, če pa se, morajo biti primerno požarno zaščitene pred namestitvijo na gorljivo podlago. Pazljivi moramo biti pri uporabi električnih naprav, saj oddajajo toploto (tudi žarnice) in so nevarne za vžig lahko vnetljivih snovi. Če nam varovalke pregorevajo pogosto, jih ne zamenjujemo z močnejšimi, ker take naprave ne ščitijo, marveč se posvetujemo s strokovnjaki. Premične naprave vsakokrat po uporabi izklopimo iz omrežja. Brezhibno delovanje zaščitnih naprav kontrolirajmo najmanj enkrat mesečno in po neurjih... Če stikalo ne izklopi, pokličemo takoj strokovnjaka. Pri požaru moramo izklopiti vse ogrožene el. naprave in napeljave razen tistih, katere potrebujemo pri gašenju.

ZAŠČITA PRED STRELO:

Po nekaterih podatkih kar tretino vseh požarov na kmetijah povzroči strela. Velja pravilo, da velja s strelodromom zavarovati vse objekte, ki so zaradi svoje lege (višine-razsežnosti ali visoke lege) izpostavljeni delovanju strele. Strelodromi naj bodo kvalitetno izvedeni, saj le takšni uspešno ščitijo objekte pred strelo in s tem tudi pred požarom.

ZAŠČITA PRED SAMOVŽIGOM:

V kmetijstvu imamo kup snovi, ki se vnamejo same od sebe, to so predvsem žita, seno, umetna krma in podobno. Toplota nastopi tako (vir vžiga in samovžiga), da se pri oksidaciji sproščena toplota zadrži v notranjosti snovi, nastala toplota pa pospeši nadaljnjo oksidacijo do točke samovžiga.

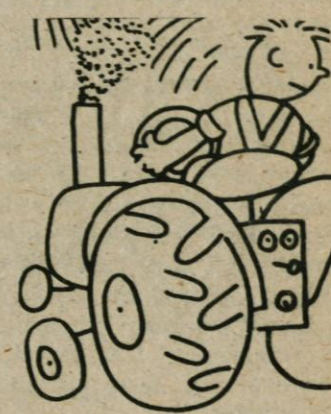
Pogoja za samovžig sta predvsem vlaga in natlaččenost.

Najpogostejše se na kmetijskih gospodarstvih vžge premalo posušeno seno ali drugi poljski pridelki.

Pridelke, posebno pa še seno, moramo spraviti samo suhe in v suhem vremenu. Tudi suho seno se zaradi potenja segreva, zato ga je potrebno shranjevati v več manjših kupih. Temperature moramo redno kontrolirati, ker je samovžig možen štiri mesece po spravilu. Stopnjo požarne nevarnosti ugotovimo po temperaturah:

do 45°C ni nevarnosti
od 45 do 60°C — pomisleki so upravičeni; temperaturo redno meriti
do 60 do 70°C nevarnost vžiga; skozi segreta mesta naredimo 1 m širok prezračevalni kanal.
nad 70°C — resna požarna nevarnost; pokličemo gasilce, seno pa takoj preložimo.
Seno že pri 60°C postane rjave barve in izgubi svojo hranljivost.

VARNO DELO S TRAKTORJI IN DRUGIMI STROJI Z NOTRANJIM IZGOREVANJEM:

Vzroki za požarno nevarnost pri motorjih z notranjim izgorevanjem so zelo veliki zaradi netesnega izpušnega sistema, plamenimi izbruhi pri zagonu in izmetavanje isker iz izpušnih cevi. Delo s takšnimi stroji v prostorih z lahko vnetljivimi snovmi predstavlja veliko malomarnost. Kadar delamo na prostem, naj bodo takšni stroji najmanj osem metrov oddaljeni od lahko vnetljivih snovi, štiri metre od zgradb z lahko vnetljivimi snovmi, pri posebnem močnem vetru pa delo prekinemo. Brez nadzorstva strojev ne pustimo teči na nevarnih mestih. Ni odveč imeti pri roki ročni gasilni aparat ali pa vsaj posodo z vodo ali peskom.

SLABE DIMOVODNE NAPRAVE:

Slabe in založene dimovodne naprave so tudi pogosto vzrok požarov, zato skrbimo, da so nepoškodovane, priključki pa dobro tesnjeni. Tudi založenost dimnikov ali dimovodnih naprav z vnetljivim materialom je lahko usodna za našo imovino. Pazimo, da je prostor okoli dimnika vedno čist.

Upam, da sem uspel s tem članom vsaj nekoliko osvetliti probleme, ki spremljajo naše kmetije. Če se boste po navodilih ravnali, vaša varnost ne bo ogrožena, vaše zadovoljstvo pa toliko večje.

P. R.

Manj prodanega goriva pri Petrolu in več pri Istra-benzu

Petrolova črpalka je najstarejša v občini in je vrsto let sama oskrbovala avtomobile, pa tudi ostalo z gorivom. Pred tremi leti in pol so odprli črpalko še na desnem bregu Save, ta pa je Istra-benzova. Na Petrolovi črpalki prodajo dnevno kakšnih 5000 l goriva, kar je precej manj kot pretekla leta. Kurilnega olja za gospodinjstva že nekaj mesecev ni, pričakujemo ga spomladi. Črpalka Istra-benza se ukvarja poleg prodaje goriva in drugih uslug čedalje bolj tudi s ponudbo avtomobilskih delov in podobnega, kar predstavlja precejšen del njihovega dohodka. Prodaja goriva jim vztrajno narašča. (Foto: GO)

PRIMERJAVA PRODAJE GORIVA DECEMBRA 1980 Z DECEMBROM 1981

	dec. 1980	dec. 1981 (v litrih)
navadni bencin	42.000	66.000
super bencin	84.000	121.000
gosp. kurilno olje	78.000	120.000

Prodaja dizelskega goriva ni všteta. Dnevno natočijo približno 15.000 l raznega goriva, z delovnimi organizacijami imajo prodajo urejeno s pogodbami in jim račune pošiljajo vsakih 10 dni.

Gorivo jim dobavljajo direktno z Reke, včasih tudi iz Siska, tako da so vedno dobro založeni. Tako je tudi gospodinjstvo kurilno olje redno v zalogi (seveda pa ga sedaj smejo točiti le največ 20 l dnevno). Upajo, da ga bodo začeli razvažati v cisternah že v aprilu.

Glede na težave, ki jih imajo z gorivom drugod, smo lahko s ponudbo na obeh naših črpalkah povsem zadovoljni.

KS GABROVKA

SREČANJE

V osnovni šoli Gabrovka nad Litijo sta se 20. 11. 1982 srečala pev. zbor iz Gabrovke in Vevč, kar je prav gotovo zelo pozitivno v smislu podružbljanja ter strokovnega izmenjavanja izkušenj obeh zborov.

Mešani pev. zbor iz Gabrovke se deli v moški in ženski. Program obeh pev. zborov je bil sestavljen iz narodnih pesmi, razen zbora suznjev iz opere Nabucco G. Verdija, kar so zapeli vsi pevci. To hvaležno skladbo vsakdo rad posluša, pa naj bo še tako preprost poslušalec.

Nadaljnji program pa sta si delila ženski in moški pev. zbor. Pesmi obeh nastopajočih zborov so bile narodne. Izvajane so bile po tradicionalnem okusu; ljudsko preprosto, občuteno doživeto. Naši narodni zakladi ne bodo usahnili, dokler bomo imeli amaterske pev. zbre, ki goje narodno pesem z vso požrtvovalnostjo.

Oba pev. zbora iz Gabrovke v KUD-u Franc Levstik sta izpolnila svoje poslanstvo. Dokaz za to je bil spontan aplavz poslušalcev, s katerim so izrazili hvaležnost izvajalcem.

Oba zbora iz Vevč in Gabrovke sta zaključila srečanje s Prešernovo Zdravljico z geslom „Da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak!“

Pevskemu zboru so v veliko oporo krajani, nudijo mu vso materialno in moralno pomoč.

J. Ž.

KS LITJA — DESNI BREG

POMEMBNA PRIDOBITEV ZA LITIJSKE MALČKE

Večletna prizadevanja skupnosti otroškega varstva Litija, da bi pri vrtcu na Rozmanovem trgu v Litiji zgradili prizidek, so se le uresničila. Zadnjo soboto v februarju so odprli dve novi igralnici in nekatere potrebne dodatne prostore. S tem vzgojno-varstvena organizacija ni pridobila novih mest za vključitev otrok v varstvo, marveč so se zboljšali bivalni pogoji za 40 malčkov, ki so se preselili semkaj iz neustreznih prostorov „Kekca“ na Ponoviški cesti; v novozgrajenem delu pa bodo potekale tudi razne prireditve in proslave.

Gradnjo je investirala skupnost otroškega varstva, dela pa izvajal litijski Gradmetal; stroški so znašali 5.055.212,70 dinarjev. Polovico sredstev je zagotovila v svojem finančnem načrtu skupnost sama, drugo polovico pa predstavljajo krediti, ki jih bo treba vrniti do leta 1986.

Ob tej pomembni pridobitvi za otroško varstvo v Litiji so cibani izvedli pester kulturni program, litijska Predilnica pa je prevzela nad Najdihojco pokroviteljstvo. Svečano listino je vodji enote izročil direktor Jože Mirtič.

B. Ž.

KS SAVA

OB DNEVU ŽENA

V KS Sava so v delovnem ozračju proslavili praznik, ki za mnoge ženske še dosti pomeni.

V soboto, 6. marca, je bila odprta razstava izdelkov iz moke in ročnih del. Pridne roke žensk so izdelale 86 vrst raznih izdelkov. Na belo pogrnenih mizah so si številni občivalci lahko ogledali torte, potice, peciva, gibanico, rezance, domači in prileški kruh.

Vse organizatorice razstave pod vodstvom Anice Šuštar in razstavljalke zaslužijo iskreno zahvalo in priznanje za tako okusno aranžirano razstavo.

Zvečer se je na proslavi zbralo mnogo krajanov. Marsikatera ženska si je edino to popoldne v letu vzela čas in odšla od doma. Kulturni program v čast borkam, ženam, materam in delavkam so pripravili pionirji, mladinci in moški pevski zbor Savski glas. Nazadnje je zaigral na citre slepi Emil iz Zagorja, Rezi in Minka pa sta ob spremljavi glasbe vrteli kolovrata in predli.

Predsednik KO SZDL Jože Lukač je opozoril na položaj žensk v Jugoslaviji in še posebej

na njihovo vključenost v priprave na bližnje kongrese in volilne dejavnosti. Sekretarka Vera Bezjak je prebrala listino Združenih narodov o razorožitvi, ki so jo podpisale vse prisotne ženske.

Po proslavi je bila pokušina hrane z razstave. Rdeči križ je poskrbel za dobro postrežbo, mladinci pa za prijetno plesno glasbo.

Ob dnevu žena so marljive članice RK obiskale na domovih 45 žensk, ki so stare nad 70 let, in jim nesle napolitanke, bombone in čestitke, ki so jih izdelali mladi člani RK.

Mladi člani RK so s spomladanskimi šopki in čestitkami obiskali invalidske in partizanske matere. Pionirji so nesli čestitke delavkam v obratu TKG, v VVZ, na pošto, v trgovino in družbenopolitičnim delavkam.

Ob dnevu žena je aktivno delovalo več kot sto ljudi. Praznovanje je razgibalo celotno življenje in delo v KS, in to v pozitivnem smislu.

Angelca Ocep

KS JEVNICA

28. JANUAR — PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI

Krajani Krajevne skupnosti Jevnica so praznovali 28. januarja svoj krajevni praznik v spomin na prve izseljene družine iz območja Krajevne skupnosti 28. januarja 1943.

V počastitev letošnjega praznika je bila organizirana vrsta športnih tekmovanj: v namiznem tenisu, nogometu, šahu in streljanju. Tekmovanj se je udeležilo približno 200 krajanov, in so bila po zaslugi ŠD Enotnost zelo dobro organizirana.

KO RK je ob izteku kuharskega tečaja v sodelovanju z ostalimi gospodinjami iz krajevne skupnosti organizirala kuharsko razstavo. Izdelki so bili kvalitetni, številni, predvsem pa okusni, razstaveni prostor pa primerno urejen.

Na osrednji proslavi je predsednik skupščine občine Litija, tov. Dernovšek Jože, podelil krajevni skupnosti priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo za dobro organizirane obrambne priprave. Krajevna priznanja za družbeno-politično delo pa so prejeli: krajevna organizacija RK, tov. Janez Kukovica in tov. Jože Godec.

Kulturni program so pripravili učenci osnovne šole, pevci mešanega pevskega zbora in Poljanskega okteta pod novim vodstvom pevovodje tov. Kukovica Janeza ml., člani dramske skupine in kulturni ustvarjalci OO ZSMS Jevnica.

Osrednje proslave krajevnega praznika in kuharske razstave se je udeležilo približno 400 krajanov. Po proslavi je bilo tovarsko srečanje. V veselem razpoloženju so oblikovali nove pobude, kako nadaljevati vsestransko aktivnost v krajevni skupnosti. Proslavi so prisostvovali predstavniki občin Ljubljana, Moste in Litije ter številnih delovnih organizacij ter sosednjih krajevnih skupnosti. To je dokaz, da vsestransko sodelovanje pospešuje razvoj območja krajevne skupnosti. K uspešno realiziranemu srednjeročnemu programu pa so pripomogli krajanji tudi z lastnim delom in sredstvi.

R. S.

Na proslavi je zapel tudi mešani pevski zbor iz Jevnice.

OBVESTILO

Stanovanjska skupnost občine Litija (v nadaljevanju: stanovanjska skupnost) obvešča delovne ljudi in občane občine Litija, da je 9. marca 1982 predložila v javno razpravo osnutke naslednjih aktov:

- samoupravni sporazum o ustanovitvi stanovanjske skupnosti,
- statut stanovanjske skupnosti,
- poslovnik o delu skupščine stanovanjske skupnosti,
- pravilnik o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanarin

O navedenih aktih teče javna razprava do 9. aprila 1982. Osnutki so bili poslani vsem OZD, TOZD in delovnim skupnostim s sedežem v občini Litiji, vsem že ustanovljenim skupnostim stanovalcev in krajevnim skupnostim Litija — desni breg, Litija — levi breg, Šmartno pri Litiji, Gabrovka, Dole in Kresnice.

Pozivamo delovne ljudi in občane, da se tvorno vključijo v javno razpravo.

Izdela novih osnutkov aktov je bila potrebna zaradi določil 139. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS, št. 3/81), ki določa, da stanovanjske skupnosti uskladijo v roku enega leta po uveljavitvi zakona svojo samoupravo organiziranost in delovanje z zakonom.

Novosti so zlasti naslednje:

- natančno je opredeljeno planiranje v stanovanjski skupnosti,
- spremenjena je organiziranost stanovanjske skupnosti; v skupščini stanovanjske skupnosti nimajo delegatskega mesta vse krajevne skupnosti, ampak samo tiste, ki so izrazile interes; izvršilni odbor kot izvršilni organ skupščine stanovanjske skupnosti se ukinja; ponovno so določeni skupni organi za posamezna interesna področja (planiranje in družbenoekonomski odnosi, gradnja stanovanj — prenova — vzdrževanje, družbena pomoč); večina odločitev se prenaša na skupščino stanovanjske skupnosti,
- za usklajevanje po posameznih interesnih področjih je predvidena oblika dela v kolegiju predsednika skupščine,
- naloge stanovanjske skupnosti in zborov so določene v skladu z zakonom, prav tako tudi financiranje.

KS ŠMARTNO

Uspešno srečanje

Prvo soboto v marcu so se v šmarnski šoli srečali lanski in letošnji osmošolci; ta tradicionalna izmenjava mnenj je bila za sedanje učence osmega razreda še pomembnejša, ker so jim leto dni starejši vrstniki pripovedovali o težavah, s katerimi se srečujejo kot prva generacija usmerjenega izobraževanja. Omenjali so zlasti zahtevne in preobsežne učne programe, različne kriterije ocenjevanja in prešibko znanje, ki so si ga pridobili v osnovni šoli.

B. Ž.

SODELOVANJE SE ZBOLJŠUJE

Na zadnji seji sveta staršev so prisotni člani ugodno ocenili sodelovanje šole in doma, ki se nenehno zboljšuje. Podprli so nove oblike, ki jih pedagoški delavci uvajajo v tekočem šolskem letu in se zavzeli, da bi bilo čedalje manj staršev, ki jih zanimajo samo ocene njihovih otrok. Nadalje so opozorili na nekatere pomanjkljivosti, ki zavirajo uspešnost šolskega dela in menili, da je treba čimprej uvesti pouk kmetijstva, z raz-

nimi akcijami krepiti delovno vzgojo, spregovoriti o preobremenjenosti šolskih torbic in začeti urejati pokrita avtobusna postajališča za učence-vozače. Ker se šmarnska šola ubada s precejšnjimi kadrovskimi težavami in prihaja občasno do motenj pouka, naj bi menjave učiteljev po predlogu sveta staršev potekale le med letnimi počitnicami ne pa med šolskim letom.

B. Ž.

Iz matičnega urada

Poroke, rojstva, smrti...

V mesecu februarju se je v občini Litija rodilo 21 otrok, 12 dečkov in 9 deklic.

Na Bogenšperku se je poročilo 18 parov, od tega 9 parov iz naše občine.

Poročili so se:

Zidarič Jože iz Trbovelj in
Vnuk Marjana iz Trbovelj

Adamlje Jože iz Sobrač in
Omahan Stanislava iz Višnje gore

Vodenik Roman s Save in
Žibert Vera s Tirne

Fakin Leopold iz Znojil in
Smrkolj Jolanda iz Prhovca

Bahovec Dušan iz Čušperka in
Verbajš Vida iz Vintarjevca

Miklič Srečko iz Gornjih Raven in
Maver Genovefa iz Žužemberka

Barle Bogdan iz Radohove vasi in
Hvala Darija iz Kamnika

Gnezda Janez iz Gorenja Konomlja in
Bučar Jožefa iz Gorenja Konomlja

Jovan Ivan iz Žalca in
Jimez de Vera Erlinda s Filipinov

Umrli v februarju:

Laporšek Martin, star 68 let, iz Hudih Raven.
Obermajer Ida, stara 78 let, iz Hrastnika,
Ševerkar Marija, stara 82 let, iz Zg. Hotiča
Peterka Angela, stara 75 let, iz Vovš
Joger Ivan, star 35 let, iz Sp. Jablanice
Vidregar Milan, star 29 let, iz Litije
Berčič Marija, stara 81 let, iz Litije,
Globevnik Janez, star 65 let, iz Mamolja
Škulj Ana, stara 70 let, s Prežganja
Trnkoczy Elza, stara 77 let, iz Ljubljane
Pirc Leopolda, stara 83 let, iz Ljubljane
Pipan Marija, stara 92 let, iz Ljubljane
Mandelj Martin, star 71 let, iz Šmartna pri Litiji
Božič Franciška, stara 80 let, iz Šmartna pri Litiji
Borštnar Marjan, star 75 let, iz Homa
Lesjak Ana, stara 78 let, iz Sobrač
Tomažič Franciška, stara 50 let, iz Velike Kostrevice
Renko Alojzija, stara 81 let, iz Šumnika
Potočnik Pavla, stara 70 let, iz Vač

J. Č.

SE POMNITE TOVARIŠI?

Piše: Milan Garantini

KAKO JE BILO PRI ROŽANCU

Zbrani mladinski aktivisti iz litijskega okrožja so imeli tečaj, ki ga je vodil takratni okrožni sekretar tov. Strlekar Ignac-Jože. Tečaj je potekal v prvih dneh februarja 1944 l. Mladinski aktivisti so se premikali po posameznih vaseh, predvsem pa so se zadrževali v Široki Seti in Podbukovju. Tečaj pa je bil v Potoku pri Vačah zaključen, in to pri kmetu Goštetu – Tomsič. Tja sem prišel na zaključek tudi jaz, ki sem bil sekretar okraja Vače-Sentlambert. Prišel sem po naročilu okrožnega sekretarja. Pri tečaju – mladinskih aktivistih, je bila tudi okrožna sekretarka ZKMS (Zveza komunistične mladine Slovenije) Cirar Minka-Slavka.

Po končanem razpravljanju in zaključku tečaja smo krenili na pot. Namenjeni smo bili na Ušenišče in v Dešno.

Šli smo ponoči okoli 1 ure iz Potoka skozi zaselek Lubek pri Vačah. Na ravnini pri kmetu Hostarju smo prešli nevarni del ceste Vače-Hotič. Tam so vaški orožniki radi postavljali zasede, saj je bilo to v bližini Vač, kjer so imeli postojanko.

V Lošce pri Lošarju smo prispeli okoli tretje ure. Pri tem kmetu smo se ustavili, da se malo odpočijemo in osušimo od snega, ki je neprestano padal. Okoli četrte ure smo odrinili naprej in smo prišli na Rove pri Rožancu okoli pete ure. V tej hiši smo se ustavili, da se za kratek čas odpočijemo.

Posedli smo po klopih okoli krušne peči, nekateri pa so hodili po hiši. Nihče od nas ni odložil od sebe stvari, ki smo jih imeli pri sebi. Okrožna sekretarka pa je imela težko aktovko raznega arhiva, ki je bil zelo važen. Gospodinja, Rožančeva mama, nam je hotela skuhati ajdove žgance, kar smo odklonili iz razloga, da gremo naprej, čeprav bi jih zelo radi jedli, saj so le malokrat prišli v postev, četudi so bile v tistih letih vojne "dobre letine in je bilo ajde pri kmetih veliko. Šla pa nam je v kmečko črno kuhinjo kuhat čaj. Gospodar je šel ob svitu okoli šeste ure v hlev krmit živino. Hitrih korakov se je vračal nazaj v hišo. Bili smo že pozorni na njegovo hitro

hojo, predvsem sekretar, ki je hodil po hiši. Vstopil je v hišo in dejal: Švabi gredo. Ti so opazili gospodarja, da gre nekam hitro nazaj v hišo, zato so pospešili korak in bili pripravljeni ter do zob oboroženi.

Mi pa smo imeli le pištole in nekaj bomb. Bili smo v hiši, v kateri so bila okna zavarovana z železnimi gattri, zato je bila naša možnost rešitev le v spodnjih vratih. Toda Nemci so nas na umiku že opazili. Dali smo sicer nekaj strelcev nanje, da smo jih nekoliko zadržali. Oni pa so začeli na nas besno streljati in metati mine z minometalne puške, tako zvane troblonke. Srečno smo se umaknili. Jaz sem reševal okrožno sekretarko Slavko, ki je padla poleg mene na zemljo radi onemoglosti, ker je prav v tem času imela pljučnico. Uspelo mi je rešiti tudi aktovko.

Rožančevim so ukazali, naj naložijo na voz svoje stvari in zaprežajo voliče. Vzeli so s seboj gospodarja in njegovega brata ter zažgali hišo. Mati s kopico otrok se je morala iz hiše seveda tudi umakniti. Hiša je do tal pogorela z vsem hišnim inventarjem. Hiše pa ni imel nihče prilike gasiti, četudi smo imeli že takrat organizirano požarno varnost, ker so bili vedno še prisotni Nemci.

Gospodar Rožanc je z voliči odpeljal naložen voz, brat pa ga je moral spremljati. Med tem časom je neka mladinka obvestila v Slivni zaščito IV. Operativne cone Stante Petra – Skalo. Skala je dal povelje, da gredo v napad, poklestijo Nemce in rešijo plen ter ljudi.

Tako se je zgodilo, da so v dobri uri po napadu na nas dobili vrnjeno po njihovih trmastihi buticah. Noro so zbežali,

ker so bili iznenadeni in pustili plen in gospodarja z bratom.

Naša pot pa je bila izdana po takratnih še pritajenih belčkih. Orožniki v postojanki na Vačah so bili obveščeni približno, kod bomo šli in da je na pohodu okrožni sekretar z aktivisti. Računali so, da se bomo na omenjeni poti pred Ušeniščem srečali in da bodo nas potokli. Šli so že pred svitom na Gornjo Slivno in prišli po novo zapadlem snegu iz smeri, koder bi prišli mi, če se ne bi ustavili pri Rožančevih.

Nismo pa hodili to noč prek zelo nevarnega prehoda skozi Slemšk nad Vačami in Mačkovec. Take podatke, da smo hodili to pot, je zapisal v knjigo po informacijah okrožnega sekretarja Strlekarja Jože Vidic – Sedem krst za Ronkarjevo družino.

KULTURA

PIREDITEV ZA ZNAČKARJE

V litijski osnovni šoli se pripravljajo na ustanovitev šolskega športnega društva; zaživel naj bi v mesecu aprilu, ko bodo zaključili letošnje tekmovanje za Levstikovo bralno značko. Že v začetku marca pa so se mladi tekmovalci zbrali na prireditvi v šolski dvorani, kjer sta jim izvedla pester program harmonikar Silvester Mihelič iz Črnomlja in igralec ljubljanske Drame Boris Kralj.

FILMSKI KAZIPOT

V aprilskem sporedu šmarskega kina bodo znova prevladovali ameriški filmi; začel ga bo vojni film „Železni križ“, nadaljevala pa pustolovka „Visoka tarča“. Tretji teden v mesecu se bodo obiskovalci lahko zabavali ob zahodno-nemški komediji „Španske olive“, zadnja pa bo ameriška komedija „Narednik Peper“.

SLOVESNO PRAZNOVANJE OSMEGA MARCA

Ob letošnjem dnevu žena so se zvrstile v vseh vzgojno-varstvenih organizacijah, osnovnih šolah, krajevnih skupnostih in nekaterih delovnih organizacijah naše občine svečane proslave; na njih so sodelovali predšolski in šolski otroci, mladina ter kulturno-umetniška društva s svojimi dramskimi, pevskimi in glasbenimi sekcijami.

MLADI ZAIGRAEI „ŽUPANOVO MICKO“

V zadnjih letih, ko ugotavljamo, da zanimanje za dramsko dejavnost pri starejših upada, pa je med mladimi za uprizorjanje celovečernih predstav in enodejank čedalje več zagretosti. Tako se je letos mladim Gabrovčanom pridružila še mladina iz Podroja in Vintarjevca, ki se je ob dnevu žena predstavila domačinom z Linhartovo veseloigro „Županova Micka“. Vsi nastopajoči, med katerimi je bila večina prvič na odru, so se potrudili, tako da so obiskovalci zadovoljni zapuščali dvorano v domu Tisje. Igro bodo ponovili se za člane domske skupnosti v omenjenem domu, načrtujejo pa tudi gostovanja.

LJUBLJANSKI LUTKARJI MED ŠOLARJI

Šolsko kulturno društvo v Gabrovki je v drugi polovici februarja organiziralo za učence domače in dolske šole dve prireditvi: najprej jih je obiskal igralec ljubljanske Drame Branko Miklavc, nato pa so imeli v gosteh še Lutkovno gledališče iz Ljubljane, ki je uprizorilo igrice Wilkowskega „Guiguel v težavah“.

RAZSTAVA V CANKARJEVEM DOMU

V sprejemni dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani je že mesec dni odprta razstava Zakladi NUK, kjer Narodna in univerzitetna knjižnica razstavlja svoje dragocenosti, med katerimi so tudi edini primerki v svetu. To zanimivo razstavo, ki jo je obiskalo blizu 36.000 ljudi, so si ogledali tudi učenci sedmih in osmih razredov šmarske osemletke.

B. Ž.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL LITIJA

RAZPISUJE

Občinska priznanja osvobodilne fronte za leto 1982

Obrazložene predloge družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij, društev, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti sprejema Občinska konferenca SZDL Litija, Trg na Stavbah 1 do 15. aprila 1982.

OO ZSMS Miloš Djukić Litija

razpisuje

Natečaj umetniške fotografije mladih

Sodelujete lahko vsi mladi iz litijske občine (do 30. leta), vendar z največ štirimi fotografijami, ki morajo biti povečane na razstavno velikost. Fotografije so lahko tudi barvne, izbira motivov pa je poljubna. Posebna žirija bo izbrala najboljših tri in jih nagradila s 1500, 1000 in 500 dinarji. Fotografije pošljite ali prinesite na Krajevno skupnost Litija-desni breg (Ul. Milana Boriška 2), najkasneje do 15. maja 1982. Vse prispele fotografije bodo tudi razstavljene.

Delo avtošole AMD Litija

Sekretarja AMD Litija, tovariša Ivana Simoniča, smo obiskali, da nam pove, kaj je novega v avto šoli in s kakšnimi težavami se pri svojem delu ubadajo.

Teoretični del izpita opravljajo kandidati v Litiji, praktičnega pa še vedno v Trbovljah. V znanju cestno prometnih predpisov bi bili lahko kandidati občutno bolj uspešni, če bi obiskovali tečaj, ki ga prireja AMD. Ta tečaj pa ni zakonsko obvezen in se odloča zanj le kakšnih 50 kandidatov letno. Stane 850 din za 40 ur pouka.

Na izpize se prijavlja vsake 3 tedne okoli 40 kandidatov, v poletnih mesecih malo manj, tako da so v prejšnjem letu nasteli okoli 400 kandidatov za opravljanje izpita (v to število so všteti tudi tisti, ki pridejo na izpit drugič ali tretjič). Lansko leto je v prvem roku uspešno opravilo vozniki izpit približno 30 % kandidatov, v drugem poizkusu pa se je to razmerje povzpelo na 50 %.

Pri svojem delu se zelo gospodarno obnašajo. Trenutno imajo 4 avtomobile, vsak opravi v dveh urah vožnje v Trbovljah 70 km, tako da ima avto po dveh letih vožnje prevoženih že kakšnih 100.000 km. Pred leti so po dveh letih vožnje avto za-

menjali, v sedanjih, stabilizacijskih časih, pa vložijo veliko truda v obnavljanje vozil. Velik izdatek jim predstavljajo nadomestni deli, še večjega gorivo, na nabavo novih vozil pa skorajda ne upajo misliti.

Vozniška inštruktorja imajo dva, občasno pomaga tudi sekretar, ki opravlja poleg tega še vsa vodstvena dela, tečaje CPP in vodi avto šolo.

Poklic inštruktorja je bil včasih vabljiv, zdaj ne več; osebni dohodki kvalificiranih inštruktorjev z 20-letno prakso so nižji kot v drugih gospodarskih vejah, delo pa je tudi izredno naporno (in nevarno).

Število kandidatov za opravljanje voznškega izpita iz leta v leto pada. Letos je kar 30 % manj kandidatov kot, recimo, leta 1976. Za izpit se odločajo večinoma mladi, starejših je iz leta v leto manj. In še, približno koliko je treba odšteti, da dobiš ta zaželeni dokument. Če opraviš izpit v prvem roku (približno 30 ur vožnje) je treba odšteti z vsemi potrdili vred okoli starega milijona, če pa izpit opraviš drugič, se cena zviša še za kakšna dva tisočaka.

Kdaj drugič pa še o ostalih dejavnostih AMD Litija.

Družbena samozaščita v očeh postaje milice

PROMETNA VARNOST

Od 12 prometnih nesreč, ki so imele za posledico telesne poškodbe ali večjo materialno škodo, jih je bilo 8 obravnavanih kot kaznivo dejanje. V nesrečah je 1 oseba izgubila življenje, 4 osebe so bile hudo, 13 pa lahko telesno poškodovanih, materialna škoda na vozilih je znašala približno 570.000,00 din. Vzrok za nesreče je bil kar v 4 primerih alkohol, v 5 primerih pa neprimerna hitrost. Torej, če ne bi vinjeni sedali za krmilo in če bi zmerno pritiskali na plin, nesreč skoraj ne bi bilo.

Vse pogostejše opažamo voznike motornih vozil, da radi vozijo pod vplivom alkohola, saj smo v prvih 2 mesecih na voznji dobili kar 20 takih voznikov. Poleg denarne kazni, ki jo bo izrekel sodnik za prekrške, bo vsak najmanj 3 mesece ob vozniško dovoljenje. Za težje kršitve cestno prometnih predpisov smo sodniku za prekrške prijavili 69 kršiteljev, 36 jih je bilo mandatno kaznovanih takoj na kraju prekrška, 275 kršiteljev pa je bilo za lažje prekrške le opozorjenih.

KRIMINALITETA

V tem obdobju beležimo že 50 raznih kaznivih dejanj, od tega 28 tatvin. Povod za tatvine dajemo največkrat sami, saj puščamo nezaklenjena stanovanja, „razkazujemo“ vabljive predmete na vidnih mestih po avtomobilih, ne zaklepamo koles in motornih vozil in še bi lahko naštevali. Zadnje čase se pojavljajo tudi goljufije na račun premoga. Razni podjetjezi se ponujajo, da lahko preskrbijo premog, od naivnih občanov izvajajo predujme, nato pa izginejo tako, da ostanemo potem brez denarja in seveda premoga in se lahko grejemo le ob lastni jezi. Od 50 kaznivih dejanj jih 16 še ni raziskanih. Pri odkrivanju storilcev bi čestokrat lahko pomagali tudi občani in postaje milice obveščali o morebitnih sumljivih zapazanjih, saj je malo verjetno, da ne bi nihče videl, ko nekdo sredi mesta vlomi v nekaj avtomobilov.

JAVNI RED IN MIR

Po zakonu o prekrških zoper javni red in mir je bilo potrebno prijaviti sodniku za prekrške 50 kršiteljev. Ugotavljamo, da je večina teh kršitev storjenih v vinjenosti in skoraj polovica v gostinskih lokalih. Iz tega sledi, da gostinci najbolj kršijo zakon in dajejo alkoholne pijače vinjenim ali mladoletnim osebam. Dva vinjena vročerazneža sta se morala trezniti v posebnem prostoru na postaji milice.

MLADOLETNIŠKO PRESTOPNIŠTVO

Pri izvrševanju kaznivih dejanj smo zasledili v prvih dveh mesecih 1 starejšega mladoletnika, ki je storil kaznivo dejanje rop, 1 mlajšega mladoletnika za kaznivo dejanje tatvine in 1 otroka za kaznivo dejanje povzročitev požara iz malomarnosti.

Pri prometnih nesrečah je bil udeležen 1 otrok kot pešec in je bil hudo telesno poškodovan.

3 starejši mladoletniki so naredili 6 cestno prometnih prekrškov in 2 mlajša mladoletnika 2 prometna prekrška.

SAMOMORI, POŽARI, NESREČE PRI DELU

Registrirali smo 3 samomore, 1 poskus samomora, 3 požare, 2 nenadni smrti, 1 eksplozijo plina v stanovanju, 1 delovno nezgodo in 1 nezgodo pri delu.

NEPRAVILNA PARKIRANJA

Nekateri lastniki osebnih avtomobilov ne upoštevajo prometnega znaka pri železniški postaji v Litiji, ki prepoveduje parkiranje na prostoru, ki je namenjen za raztovarjanje vagonov in kljub temu puščajo tam svoja vozila, ki zelo ovirajo delo razkladalcev in nakladalcev vagonov. Če se takim voznikom kazni 300,00 din, ki je predpisana za tak prekršek, ne zdi visoka, je treba pomisliti vsaj na to, da lahko pride tudi do poškodovanja vozila. Na splošno pa se nekateri ne menijo veliko in parkirajo svoja vozila kar sredi ceste, na pločniku, križišču ipd.

Posebno opozarjamo voznike, ki „spregledajo“ prometni znak pri zdravstvenem domu v Litiji, ki opozarja, da lahko na parkirnem prostoru iz Šmarske ceste parkirajo le vozila ZD in njihovih zaposlenih, da bo vsak kaznovan s 300,00 din denarne kazni. Za vse motrizirane obiskovalce zdravstvenega doma je lepo urejeno parkirišče z dovozom s Partizanske poti.

IZGUBILA SEM ČRNO ŽENSKO DENARNICO S 7300 NDin.
IZGUBILA SEM JO V LITJI, GRADIŠKIH LAZAH ALI NA POTI GRADIŠKE LAZE – ZAGORICA, 10. 2. 1982 ob 18. URI. POŠTENEGA NAJDI TELJA PROSIM, DA JO PROTI NAGRADI ODDA NA POSTAJI MILICE. HVALA.

ŠPORT IN REKREACIJA ŠPORT

KOŠARKA

Občinsko prvenstvo za pionirke in pionirje

Košarkarski klub Litija – strokovna komisija je organizirala občinsko prvenstvo v košarki za mlajše in starejše pionirke in pionirje, ki se je pričelo 7. 11. 1981 in končalo 18. 1. 1982 s podelitvijo diplom. Sodelovale so ekipe OŠ Šmartna, Gabrovke in Litije. Vse ekipe, zlasti pri pionirkah, so pokazale dopadljivo košarko, posebno pa je potrebno pohvaliti obe ekipi pionirk in mlajših pionirjev OŠ Gabrovka, ki so pod vodstvom trenerja Igorja Medveda povsem zaslužno osvojile prva mesta. Nekoliko manj uspešna je bila ekipa starejših pionirjev, ki je zasedla tretje mesto. Druga mesta pri starejših pionirjih ter mlajših in starejših pionirjih so zasedle ekipa OŠ Šmartna pod vodstvom trenerja Tomaža Malenska, ekipa mlajših pionirk pa se je uvrstila na tretje mesto. Ekipa starejših pionirjev OŠ Litija z vaditeljem Alešem Planincem je osvojila prvo mesto, mlajši pionirji pa so zasedli tretje mesto. Mlajše pionirke, ki jih trenira Tatjana Milinković so bile nekoliko uspešnejše od ekipe starejših pionirk na tretjem mestu, saj so na koncu pristale na drugem mestu.

Samo prvenstvo je pokazalo precejšnje znanje in zanimanje za košarko, predvsem med mlajšimi.

Po 4 najboljši igralci in igralke vseh šol so zastopali selekcije občine, ki so se prijavile za tekmovanje v Zasavskem prvenstvu.

LESTVICA: (ml. pionirji)

1. GABROVKA	8 8 0 16 257:110
2. ŠMARTNO	8 3 5 6 151:196
3. LITIJA	8 1 7 2 125:227

LESTVICA: (ml. pionirke)

1. GABROVKA	8 8 0 16 238 : 93
2. LITIJA	8 3 5 6 88 :163
3. ŠMARTNO	8 1 7 2 95:165

LESTVICA: (st. pionirji)

1. LITIJA	8 8 0 16 372:183
2. ŠMARTNO	8 3 5 6 220:360
3. GABROVKA	8 1 7 2 231:280

LESTVICA: (st. pionirke)

1. GABROVKA	8 6 2 12 254:153 (+ 101)
2. ŠMARTNO	8 6 2 12 233:179 (+ 54)
3. LITIJA	8 0 8 0 99:254 (-155)

Ekipe mlajših pionirjev in pionirk so pričele tekmovanje v Zasavskem prvenstvu, medtem ko so ekipe starejših pionirjev in pionirk že odigrale vsa srečanja. Selekcija starejših pionirjev, ki jih je vodil trener Aleš Planinc, je zasedla 4. mesto, selekcija starejših pionirk pod vodstvom trenerja Igorja Medveda pa je z osvojitvijo 1. mesta med ekipami Zagorja, Hrastnika in Trbovelj dosegla zelo lep uspeh. Pionirke so si z dobro igro zagotovile nastop na pionirskem festivalu, kjer so se s pomočjo najboljših igralcev Zagorja in Hrastnika že uvrstile v polfinalno tekmovanje. Uvrstitev selekcije pionirk v polfinale je zelo velik uspeh, in v kolikor bodo nadaljevale s tako dobro igro kot doslej, tudi nadaljnji uspehi ne bodo izostali. Poleg dobre igre in borbenosti igralke je potrebno pohvaliti tudi trenerja selekcije Igorja Medveda, ki je s strokovnim vodenjem veliko pripomogel k uspehu celotne ekipe.

T. M.

Frizerski salon

Silva

Litija, Jerebova ulica,
poleg stan. posl. centra

Obveščamo stranke, da je od 1. marca dalje salon odprt vsak dan od 7. – 19. ure, ob sobotah pa od 6. – 13. ure.

Pridite, olepšali vas bomo hitro, moderno in po zmerni ceni. Obisk lahko najavite po tel. 881-095.

Priporoča se kolektiv friz. salona „Silva“ Litija

PD LITIJA

RAZPISUJE

PLANINSKI TABOR

Planinski tabor bo v dolini TRENTE od 6. 8. – 14. 8. 1982, v času tabora se bomo povzpeli na naslednje vrhove

– Špik
– Jalovec
– Rombon
– Prisojnik
– Lepo Špičje

Cena 9-dnevnega bivanja v taboru, vključno s prevozi do izhodišča posameznih vrhov, je naslednja:

za člane 3000.–

za mladince 2000.–

za pionirje od 8 – 14 let 1.500.–

(v spremstvu staršev)

Kapaciteta tabora je omejena, prijave sprejemamo do vključno 24. 4. 1982.

Ob prijavi vplača vsak udeleženec 1/3 prispevka, ostalo pa poravnava do 30. 7. 1982.

Oprema: spalna vreča ali odeja, zračna blazina in osebna planinska oprema.

Nasvidenje v Trenti.

PD Litija

komisija za izletništvo

Pogrešamo staro banko

Prostori LB na levem bregu so trenutno zaprti, kar je povzročilo veliko nejevolje. Prostore preurejajo, dokončnega odgovora, ali bo banka imela še naprej del svojih dejavnosti v dosedanji stavbi, ni. Menda gre samo za en prostor, a se pristojni o njem ne morejo zediniti. Občani, zlasti še upokoenci, pa so zaradi tega nejevoljni, saj so se v 30 letih banke na levem bregu navadili in je ne bi radi izgubili.

Tudi letošnji karneval je mimo

Letošnji tradicionalni litijski karneval je minil v znamenju volitev oziroma nekaterih konkretnih kadrovskih rešitev v naši občini.

Gledalcev na karnevalu ni bilo toliko kot prejšnja leta, pa tudi karnevalskih skupin je bilo izredno malo. Vendar pa je razveseljivo, da je bila večina skupin lično in domiselno pripravljena, kar vsekakor dviga kvaliteto litijskega karnevalu. Prizadevni delavci turističnega društva so tako še enkrat izvedli obsežno in zahtevno turistično prireditev, ki jo obiskujejo ljudje iz bližnje in širše okolice.

OBVESTILO

Obveščamo vse lastnike psov na območju občine Litija, da bo obvezno cepljenje psov proti steklini za leto 1982 po naslednjem razporedu:

12. 4. 1982

Litija – Kovač	ob uri 14.
Zg. Log – kovač – Damjan	15,30
Sp. Hotič – Drnovšek	16
Vače – bivše sejmišče	17,30
Vernek – Babnik	18,30
Ribče – Lovše	19.

13. 4. 1982

Jevnica – zadržni dom	14.
Jevnica – Godec – Šteful	15.
Golišče – Šuštar – Abtar	15,30
Kresniške Poljane – Kos	16,30
Kresnice – trgovina	17,30
Podšentjur – Fakin	18,30

14. 4. 1982

Litija – Grbin – ambulanta	14.
Zavrtnik – gostilna	15,30
Štangarske Poljane – trgovina	16.
Velika Stanga – gostilna	17.
Reka Gozd – Štucarjevina	18,30

15. 4. 1982

Cerovica – Zavrl	14.
Zg. Jablanica – Bajc	15,30
Velika Kostreznica – trgovina	17.
Litija – ambulanta Grbin	19.

16. 4. 1982

Šmartno – Gaber	14.
Vintarjevec – Hauptman	15,30
Vrata – Gorišek	16,30
Sobrače – Fajdiga	17
Primskovo – Kopačija	18.
Ješče – Adamlje	19.

19. 4. 1982

Velika Preska – Nograšek	14.
Polšnik – Majcen	15.
Preveg – Košir	15,30
Konjščica – gostilna	16,30
Renke – pri Renko	17,30
Tepe – Poznajšek	18,30

20. 4. 1982

Sp. Log – gostilna	14.
Sava – Berdajs	15,30
Panoviče – grad	17.
Litija – ambulanta Grbin	18,30

21. 4. 1982

Javorski pil – koča	14.
Moravče – trgovina	14,30
Gabrovka – trgovina	16.
Tihaboj – Jerič	16,30
Brezovo – Rismondo	17.
Litija – ambulanta Grbin	18,30

22. 4. 1982

Dole – gostilna	14.
Dobovica – Gostilna	15
Gradišče – Oblak	15,30
Mamolj – šola	17.
Litija – ambulanta Grbin	18.

23. 4. 1982 – zamudniki:

Gabrovka – trgovina	8.
Dole – gostilna	9.
Polšnik – gostilna Majcen	9,30
Vače – trgovina	11.
Kresnice – trgovina	11,30
Litija – ambulanta Grbin	12,30

Cepljenje je obvezno za vse pse, stare nad 4 mesece. Skozi vse leto pa mora lastnik poskrbeti za cepljenje psa, takoj ko izpolni 4 mesece starosti.

Pristojbina znaša 250.– din (Ur. l. SRS, št. 19/81). Vsi, ki ne bodo privedli psov na cepljenje, bodo predlagani za kaznovanje, necepljeni psi pa bodo odstranjeni.

To zahteva Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1982 (Ur. l. SRS, št. 39/81).

VETERINARSKA INŠPEKCIJA
LITIJ

BLAGOVNICA CENTROMERKUR V LITIJ OBVEŠČA KUPCE, DA IMA NA IZBIRO IZDELKE UMETNEGA KOVAŠTVA IZ KROPE.

IZBIRATE LAHKO: SVETILA, SVEČNIKE, OBEŠALNIKE, KLJUKE ZA VRATA, GARNITURE ORODJA ZA KAMIN, KONZOLE ZA KNJIŽNE POLICE IN VEČ DRUGIH IZDELKOV.

ZELO PRIJETEN, „DOMAČ PROSTOR“, LAHKO NAPRAVIMO SAMI, ČE GA VSAJ DELNO OBLOŽIMO Z LESOM IN OPREMIMO S KOVAŠKIMI IZDELKI UMETNE OBRTI IZ KROPE.

OGLASITE SE V PRITLIČJU BLAGOVNICE IN ZAUPAJTE NAM, KAR ŽELITE.

NOVO V BLAGOVNICI!

BRUŠENJE KOZARCEV IZ KRISTALNEGA STEKLA. KOZARCE LAHKO KUPITE PRI NAS PO UGODNI CENI ALI JIH PRINESETE S SEBOJ. NE POZABITE, OD 12. APRILA DALJE.

V I. NADSTROPJU BLAGOVNICE DOBRA IZBIRA OBUTVE: OTROŠKE, DAMSKE, MOŠKE. NA TEM ODDELKU LAHKO KUPUJETE VSE ZA RIBOLOV, ŠPORT, OPREMO ZA KAMPIRANJE, VELIKA IZBIRA VSEH VRST KOLES.

ZA OBISK SE PRIPOROČA BLAGOVNICA CENTROMERKUR LITIJ

emona centromerkur

BLAGOVNICA
V LITIJ